

Upravništvo: Ljubljana, Puccinjeva ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Iskrarstvo: Ljubljana, Puccinjeva ulica 5 - Telefon št. 31-23, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Izključno zastopstvo za oglaševanje in izdajanje: UPI S. A., MILANO

Računi: za Ljubljansko pokrajino po poštno-čkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje Italije: Servizio Conti, Cor. Post. No 11-3118

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Mesečna naročnina 25 lit

Uredništvo:
Ljubljana - Puccinjeva ulica št. 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo

Erbitterter Widerstand auf Walcheren und an der unteren Maas

Nordamerikaner bei Hürtgen auf ihre Feindlicher Panzerangriff auf die Südwestfront von Dünkirchen zerschlagen — Sowjetische Vorstöße gegen Brückenkopf bei Dunaiföldvar erfolglos — Starke feindliche Angriffe südöstlich Budapest abgeschlagen — Erfolgreicher deutscher Angriff bei Goldap

Aus dem Führerhauptquartier, 4. Nov. DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Auf Walcheren und an der unteren Maas setzen unsere Truppen dem von Schlachtfliegern und Panzern unterstützten kanadischen und englischen Angriffen erbitterten Widerstand entgegen. Nordöstlich Roosendaal und bei Oosterhout sind harte Kämpfe mit dem in unsere Stellungen eingedrungenen Feind im Gange. Südöstlich Helmond wurden die angreifenden Briten unter Abschuss mehrerer Panzer abgewiesen.

Die im Wald von Huertgen auf schmaler Front vorgedrungenen Nordamerikaner wurden durch unsere Grenadiere auf ihre Ausgangsstellungen zurückgeworfen. Südöstlich davon wird um einzelne Ortschaften heftig gekämpft.

Von der lothringischen Grenze südlich des Rhein-Marne-Kanals bis in den Raum St. Die hielten wir unser Hauptkampffeld gegen den erneut in mehreren Abschnitten angreifenden Feind. An der Strasse Remiremont-Gerardmer konnten französische Verbände erst nach mehrfachen erfolglosen Angriffen geringfügige Einbrüche erzielen.

Zusammengefasstes Feuer aller Waffen zerschlug einen stärkeren feindlichen Panzerangriff auf die Südwestfront von Dünkirchen. Durch leichte Flak der Festung Lorient wurden zwei Kriegsfahrzeuge des Gegners versenkt und weitere in Brand geschossen. Eigene Spähtrupps sprengten vor St. Nazaire feindliche Bunker und stießen bis 30 km östlich der Stadt in das von amerikanischen Truppen besetzte Gebiet vor.

In Mittelitalien wurden Vorstöße der Nordamerikaner westlich Imola ebenso abgewiesen, wie Versuche britischer Verbände, den Rhein-Marne-Kanal zu durchbrechen.

Ob izlivu Schelde in južno od Budimpešte žarišči obrambnih bojev

Severnoameriški sunki pri Aachnu — Boji v Kurlandiji popustili — Uspešne operacije na Balkanu in v Italiji

Berlin, 4. nov. Kako so se junaki Brestu in St. Maloju uspešno zoperstavili s svojo odločno voljo množičnemu napadu sovražnika, tako so tudi grenadijeri 64. pehotne divizije pod vodstvom generalnega majorja Eberdinga in s njimi topničarji mornarice kakor tudi padalski lovci uspešno kljubovali sovražnikovim napadom na predmostju južno od izliva reke Schelde. Skoraj štiri tedne so kljubovali sovražnikovi premoči, ki bi morala, kakor ji je zapovedalo sovražno vodstvo, zloniti njihov odpor najkasneje v treh dneh. Neprestani topniški ogenj, s katerim so zasipali sovražnikovi vsak kvadratni meter predmostja ter v eni noči izstrelili 40.000 granat, kakor tudi neprestani letalski napadi jih niso zlomili in vedno znova so vrgli v zadnjih urah borbo sovražnika s protinapadi nazaj. Več kot 12 krat so valovile borbe preko posameznih odsekov. Še v četrtek dopoldne je prišlo do ogorčenih bojev na posameznih oporiščih. Okrog poldneva se je javila mornariški topničarji oporišča Westkapelle s izrazi zvestobe do Führerja in naroda, potem ko so se borili skoraj 120 ur neprenehoma do izčrpanja svojih sil in zalag streliva. Toda še v poznih večernih urah, ko je bila brzojavna zveza z glavno postojanko že prekinita, so branili grenadijerji, zvesti vojaški pripravi, svoja zadnja odpora gnezda, ki jih sovražnik, kakor je moral sam priznati, ni mogel premagati kljub ogromni množini svojih bojnih sredstev.

Istotako odločno so se borili nemški vojaški na otoku Walcheren. Medtem ko so nemške lahke mornariške jedinice izkoristile jasno mesečno noč za uspešne napade in so nemške obalne baterije potopile mnogo pristajalnih čolnov, se je ojačil sovražnik pod varstvom več težkih ednic vojnne mornarice pri Vlissingenu in na zapadnem delu otoka Walcherena. Na severnem robu Vlissingena in na ozemlju med morjem in preplavljenim notranjim delom otoka so se nemške čete, ki so jih podpirale še nedotaknjene obrambne naprave, ogorčeno upirale, čeprav niso mogle preprečiti sovražniku, da ne bi zažgal za hrbitom čet majhne otoške, za vojno brezpomembne kraje. Medtem ko so Britanci izsilili svoj uničevalni srd na Walcheren, je nedavno popustil njihov pritisk na južnem izlivnem področju reke Maase. Oba dogodka spadata v isti načrt, namreč v pripravo nameravanega velenapada z nizozemskega področja proti severu. Krajevni sunki severnoameriških čet na področju pri Aachnu so predhodniki večjih operacij. Nemški sovražniki so izvedli brezuspešne krajevne napade na obeh straneh Geilenkicha, kakor tudi močan oklopniški sunki, ki ga je podpiralo topništvo. Pri teh napadih pa so sovražniki prodrli naprej le za 1 km v gozdu pri Hürtgen, kjer so trajale borbe za posamezne skupine bunkerjev po 8 ur. Napram dogodkom na severu zapadnega bojišča pa ostajajo boji na bojišču pod Vogazij v ozadju. Kljub trdoti imajo pa le krajevne pomen, ker vojske močno utrjene postojanke ne dopuščajo sovražniku popolnega razvija svojih sil.

Boji v srednji Italiji imajo tudi le krajevni značaj. Sovražnik je moral tam svoje oddelke, ki so utrpli v gorskih bitkah težke izgube na novo osvežiti. Izgube začasno šibkost so izkoristile nemške čete, ki so izvedle protinapade, da bi si ustvarile ugodne postojanke za bodoče obrambne boje.

Na Balkanu je uspelo nemškemu oddelku, da so si izboljšali svoj položaj. Ponovno so prizadejali izdajalskim Bolgarom zelo težke izgube v dolinah Bregalnice, Krive in Toplice, ki pritokajo v Varčar z vzhoda. Z obrambnimi uspehi ob zapadni Moravi, kakor tudi z odlaševalno operacijo ob Drini so utrčili zvezni žili med Hrvatstvom in severno Makedonijo.

Na Balkanu je uspelo nemškemu oddelku, da so si izboljšali svoj položaj. Ponovno so prizadejali izdajalskim Bolgarom zelo težke izgube v dolinah Bregalnice, Krive in Toplice, ki pritokajo v Varčar z vzhoda. Z obrambnimi uspehi ob zapadni Moravi, kakor tudi z odlaševalno operacijo ob Drini so utrčili zvezni žili med Hrvatstvom in severno Makedonijo.

Na Balkanu je uspelo nemškemu oddelku, da so si izboljšali svoj položaj. Ponovno so prizadejali izdajalskim Bolgarom zelo težke izgube v dolinah Bregalnice, Krive in Toplice, ki pritokajo v Varčar z vzhoda. Z obrambnimi uspehi ob zapadni Moravi, kakor tudi z odlaševalno operacijo ob Drini so utrčili zvezni žili med Hrvatstvom in severno Makedonijo.

Na Balkanu je uspelo nemškemu oddelku, da so si izboljšali svoj položaj. Ponovno so prizadejali izdajalskim Bolgarom zelo težke izgube v dolinah Bregalnice, Krive in Toplice, ki pritokajo v Varčar z vzhoda. Z obrambnimi uspehi ob zapadni Moravi, kakor tudi z odlaševalno operacijo ob Drini so utrčili zvezni žili med Hrvatstvom in severno Makedonijo.

Na Balkanu je uspelo nemškemu oddelku, da so si izboljšali svoj položaj. Ponovno so prizadejali izdajalskim Bolgarom zelo težke izgube v dolinah Bregalnice, Krive in Toplice, ki pritokajo v Varčar z vzhoda. Z obrambnimi uspehi ob zapadni Moravi, kakor tudi z odlaševalno operacijo ob Drini so utrčili zvezni žili med Hrvatstvom in severno Makedonijo.

Na Balkanu je uspelo nemškemu oddelku, da so si izboljšali svoj položaj. Ponovno so prizadejali izdajalskim Bolgarom zelo težke izgube v dolinah Bregalnice, Krive in Toplice, ki pritokajo v Varčar z vzhoda. Z obrambnimi uspehi ob zapadni Moravi, kakor tudi z odlaševalno operacijo ob Drini so utrčili zvezni žili med Hrvatstvom in severno Makedonijo.

Na Balkanu je uspelo nemškemu oddelku, da so si izboljšali svoj položaj. Ponovno so prizadejali izdajalskim Bolgarom zelo težke izgube v dolinah Bregalnice, Krive in Toplice, ki pritokajo v Varčar z vzhoda. Z obrambnimi uspehi ob zapadni Moravi, kakor tudi z odlaševalno operacijo ob Drini so utrčili zvezni žili med Hrvatstvom in severno Makedonijo.

Ob obletnici Balfourjeve deklaracije

Berlin, 3. nov. Ob obletnici Balfourjeve deklaracije je poslal zunanji minister v Ribbentrop naslednjo brzojavko palestinskemu velikemu muftiju Aminu el Husseinu: »Pošiljam Vaši Eminenci in pod Vašim predsedstvom danes v nemški prestolnici zasedajočemu zborovanju svoje pozdrave. Nemčijo veže z arabskim narodom staro prijateljstvo, danes pa je bolj kakor prej njihova naravna zavezništva. Odstranitev tako zvanega židovskega narodnega doma in osvoboditev vseh arabskih dežel izpod zatiranja in izkoriščanja zapadnih sil je neizpremenljivi sestavni del politike velikomemškega Reicha. Upam, da ni daleč čas, ko si bo arabski narod v popolni neodvisnosti zgradil svojo bodočnost in se na podlagi samoodločbe zedinil.

Katastrofalen položaj Čangkajske vojske

Stockholm, 3. nov. Newyorški dopisnik »Dagens Nyheter« objavlja članek, ki ga je prinesel tednik »Colliers Magazine« o stanju čunkinško-kitajskih čet.

V njem pravi, da ima čunkinška vlada tri milijone rednih vojakov in milijon komunističnih gverilskih čet. Te pa ne bi mogle spriti slabe oborožitve zadržati; več kakor le pol milijona Japoncev. Najslabša kitajska stran so vpoklicani vojaki. Njihova zgodba se pričinja s tem, da pride v vas naborna komisija in pobere do 50 mož, katere spravi v taborišče, kjer jih zadržijo in čisto celo zvežejo, da ne bi ušli. Z dnevnim obrokom, ki znaša manj kakor 200 gramov riža, morajo vojaki na bojišče, ki je pogosto do 1200 km daleč. Zgodbi, da se tak oddelek med potjo skrbi na polovico, ker vojaki pomno ali dezerтираjo. Pomanjkanje opreme je neverjetno. Kitajska vojska dejansko nima niti poljskega topništva, niti potniškovskih topov ali protiletalskega topništva. Vsa čunkinška Kitajska ima le 5.000 tovornih avtomobilov. Bencin je tako redek, da stane liter 150 kitajskih dolarjev. V Kwantungu je letos umrlo milijon ljudi, ker ni bilo na razpolago nikakoli prevoznih sredstev za dovoz živil na to ozemlje. Bolniška oskrba je pod kritiko in umre dejansko več vojakov, kakor pa jih pade v boju.

Japonci vdorli v Kvejlj

Singhaj, 4. nov. Kakor poroča »Central News«, je priznalo čunkinško vojno poročilo v četrtek, da so vdorile japonske čete v Kvejlj, glavno mesto pokrajine Kvangsi. Za severno kolodvor so se razvili siloviti boji že 31. oktobra.

Za obnovo kitajske vojne industrije

Amsterdam, 4. nov. Kakor javlja agencija Reuter iz Washingtona, se bo Donald Nelson, bivši načelnik ameriškega urada za vojno proizvodnjo vrnil na Rooseveltovo željo nazaj v Čunking, kjer bo sodeloval pri reorganizaciji kitajskih vojnih naporov in pri pospeševanju kitajske vojne industrije.

Prekinitev odnosov med Rumunijo in Japonsko

Bern, 3. nov. »United Press« javlja iz Bukarešte: Rumunska vlada je sklenila prekiniti diplomatske odnose z Japonsko. Rumunski zunanji minister je o tem obvestil japonskega poslanca in zaprosil za obojestranski odpoklic diplomatov.

Samomor Popova

Stockholm, 3. nov. Kakor javlja agencija Reuter iz Sofije, je izvršil bolgarski zunanji minister Ivan Popov v neki bukreštanski bolnišnici samomor, potem ko je sprejel nekoga »nizozemskega diplomata«. Celo agencija Reuter je dala v narekovanju besedi »nizozemski« diplomata ter je s tem povsem odkrito priznala politično ozadje te smrti. Popov je bil zunanji minister v Filovovi vladi in je l. 1941 napovedal vojno Veliki Britaniji ter Zedinjenim državam. Do 9. septembra t. l. je bil bolgarski poslanec v Bukaresti. Pozval so ga, naj se vrne v Sofijo, da ga bodo sodili Očvidno je bil skrivnostni obkroževalec kak sovetski komisar iz Bolgarije, ki je pozval Popova, naj odide z njim. Medtem ko je komisar čakal, se je Popov raji prostovoljno ločil od življenja.

Zatemičitev od 17.10 do 6.20

Auf den Nachschubstrassen der Karpaten
In langen Kolonnen geht es zu den vordersten Stellungen

Na ožrbovalnih cestah v Karpatih
Dolge kolone vozil oskrbujejo skrajne sprednje postojanke

Na ožrbovalnih cestah v Karpatih
Dolge kolone vozil oskrbujejo skrajne sprednje postojanke

Na ožrbovalnih cestah v Karpatih
Dolge kolone vozil oskrbujejo skrajne sprednje postojanke

Na ožrbovalnih cestah v Karpatih
Dolge kolone vozil oskrbujejo skrajne sprednje postojanke

Na ožrbovalnih cestah v Karpatih
Dolge kolone vozil oskrbujejo skrajne sprednje postojanke

Na ožrbovalnih cestah v Karpatih
Dolge kolone vozil oskrbujejo skrajne sprednje postojanke

Na ožrbovalnih cestah v Karpatih
Dolge kolone vozil oskrbujejo skrajne sprednje postojanke

Na ožrbovalnih cestah v Karpatih
Dolge kolone vozil oskrbujejo skrajne sprednje postojanke

Na ožrbovalnih cestah v Karpatih
Dolge kolone vozil oskrbujejo skrajne sprednje postojanke

Na ožrbovalnih cestah v Karpatih
Dolge kolone vozil oskrbujejo skrajne sprednje postojanke

Na ožrbovalnih cestah v Karpatih
Dolge kolone vozil oskrbujejo skrajne sprednje postojanke

Na ožrbovalnih cestah v Karpatih
Dolge kolone vozil oskrbujejo skrajne sprednje postojanke

Na ožrbovalnih cestah v Karpatih
Dolge kolone vozil oskrbujejo skrajne sprednje postojanke

Na ožrbovalnih cestah v Karpatih
Dolge kolone vozil oskrbujejo skrajne sprednje postojanke

Na ožrbovalnih cestah v Karpatih
Dolge kolone vozil oskrbujejo skrajne sprednje postojanke

Na ožrbovalnih cestah v Karpatih
Dolge kolone vozil oskrbujejo skrajne sprednje postojanke

Na ožrbovalnih cestah v Karpatih
Dolge kolone vozil oskrbujejo skrajne sprednje postojanke

Na ožrbovalnih cestah v Karpatih
Dolge kolone vozil oskrbujejo skrajne sprednje postojanke

Na ožrbovalnih cestah v Karpatih
Dolge kolone vozil oskrbujejo skrajne sprednje postojanke

Na ožrbovalnih cestah v Karpatih
Dolge kolone vozil oskrbujejo skrajne sprednje postojanke

Ogorčen odpor na Valherenu in ob spodnji Maasi

Američani vrženi pri Huertgen na izhodišne postojanke — Sovražnikovi oklopniški napad na jugozapadno bojišče Dun kerqua razbit — Brezuspješni sovjetski sunki proti predmostju pri Dunaiföldvaru — Močni sovražnikovi napadi južno-vzhodno od Budimpešte odbiti — Uspešen nemški napad pri Goldapu

Führerjev glavni stan, 4. nov. DNB. Vrhovno poveljništvo oboroženih sil objavlja:

Na Walherenu in ob spodnji Maasi so se naše čete ogorčeno upirale proti kanadskim in angleškim oddelkom, ki so napadali s pomočjo borbenih letal in oklopnikov. Severnovzhodno od Roosendaala in pri Oosterhoutu so trdi boji s sovražnikom, ki je vdrl v naše postojanke. Južnovzhodno od Helmonda smo odbili napadajoče Britance in uničili več oklopnikov.

Američane, ki so na ozki črti prodrli v gozdu pri Huertgen, so vrgli naši grenadijerji na njihove izhodišne postojanke. Južnovzhodno oddol se silno borimo za posamezne kraje.

Od lotrinske meje, južno od prekopa Ren-Marna pa do področja St. Die smo obdržali naše črte proti sovražniku, ki ponovno napada v več oddelkih. Ob cesti Remiremont-Gerardmer so dosegli francoski oddelki šele po večkratnih brezuspješnih napadih majhne vdore.

Z osredotočenim ognjem vsega orožja smo razbili močnejši sovražnikovi oklopniški napad na južnozapadno bojišče pri Dun kerquu. Lahko protiletalsko topništvo trdnjave Lorient je potopilo 2 nasprotnikovi vojni ladji in zažgalo nadaljnje. Lasne izvidniške skupine so pognale pred St. Nazairom v krak sovražnikove bunkerje in prodrle do 30 kilometrov vzhodno od mesta na ozemlje, zasedeno po ameriških četah.

V srednji Italiji smo prav tako odbili sunke Američanov zapadno od Imole, kakor tudi polkuse britanskih oddelkov, da bi vzhodno in severovzhodno od Fortija prekorčili odsek pri Roncu.

Otok Calchi, ki leži tik zapadno od Rodosa, smo zopet očistili sovražnika.

V Makedoniji se naše čete trdo borijo proti bolgarskim oddelkom, napadajočim ponovno v številnih oddelkih. Lastni napadi proti boljševikom ob zgornjem toku zapadne Morave dobro napredujejo.

Ob Dunavu so bili brezuspješni boljševiški napadi na predmostne postojanke pri Dunaiföldvaru. Oklopniki in oklopniški grenadijerji so južnovzhodno od Budimpešte ob železniški progi proti Szolnoku in ogorčenih bojih odbili močne sovražnikove napade. Boljševiki, ki so napadali severovzhodno od Užhoroda na 10 km širine s podporo oklopnikov, so dosegli le majhen vdor.

V Vzhodni Prusiji je bil lastni napad pri Goldapu kljub trdovratni sovjetski protibrambi uspešen.

V Kurlandiji je popustila silovitost sovražnikovega napada južnovzhodno od Liepaje, nespornost pa so nadaljevali boljševiki na področju Autza s podporo oklopnikov in močnega topništva osredotočene probone požlaze, ki pa so se izjalovili ob žilavem odporu naših grenadijerjev. Posamezne vdore smo zajezili.

Na severnem Finskem so potekali naši pohodi in odmikalni premiki ob majhnih »spodadih po načrtu.

Sovražnik je nadaljeval letalske napade na civilno prebivalstvo v levem odseku Porenja in je vrgel razen tega s šibkejšimi silami raztresene bombe med ostalim na München, Dunaj in Berlin.

Szalasi predlagan za vodjo naroda

Budimpešta, 3. nov. V četrtek se je sestel madžarski parlament. Predsednik Tasnady Nagy je prebral dve pismi, ki jih je naslovil bivši državni upravitelj na obe zbornici parlamenta in v katerih sporoča svoj odstop. Nadalje je sporočil predsednik, da je bil sklican na podlagi obstoječih zakonskih določil tako zvan državni svet, ki je 27. oktobra sklenil, da ne bodo sklicali obeh zbornic parlamenta na skupno zasedanje, kjer naj bi izvolili novega državnega upravitelja glede na to, ker je del dežele vojno področje. Volitve državnega upravitelja bodo kasneje. Do takrat bodo imeli le začasno vodstvo. Nato je predložil namestnik min. predsednika Szölösy parlamentu zakonske predloge, ki določajo glede na začasno vodstvo mesta državnega upravitelja, da sprejema parlament na znanje odstopitveno izjavo Nikolaja Horthyja z dne 16. oktobra 1944. Parlament sprejema nadalje z odobravanjem na znanje, da opravlja kraljevski madžarski ministri predsednik Franz Szalasi začasno tudi posebe državnega upravitelja. Parlament odla-ga volitve novega državnega upravitelja in poverja posle državnega poglavarja kraljevskemu madžarskemu min. predsedniku Francu Szalasiju, ki ima tudi naslov »vodja naroda«. Vodja naroda mora prisesti parlamentu. Vodja naroda bo sedaj izvajal vse pravice, ki pripadajo državnemu upravitelju. V kolikor ne bo imenoval drugega min. predsednika, bo opravljal tudi posle min. predsednika. V tem primeru mora imenovati namestnika min. predsednika. Med službeno dobo vodje naroda tako zvan državni svet ne postuje. Nadalje je ukinjen zakon o ustanovitvi mesta namestnika državnega upravitelja. O tem zakonu bo sklepal madžarski parlament na svojem zasedanju v petek popoldne.

Zaplenba židovskega premoženja na Madžarskem

Budimpešta, 4. nov. Po pravkar izdani vklad: uredbi preide vse židovsko premoženje na Madžarskem v posest madžarske države. Izvzeta so le neposredna potrošna in stanovanjska sredstva ter živila in kurivo za 14 dni. Židovska zemljišča in nepremičnine bodo prenesli v zemljiških knjigah na madžarsko državo. Upravo zaplenjenega premoženja bo vodil poseben urad. Zaplenjeno premoženje bodo uporabili predvsem za popravilo vojne škode in za podpore vojnim oškodovancem.

Oslo, 4. nov. »Morgenposten« piše, da je v Tronsøju vse polno beguncev. Vse razpoložljive prostore in celo cerkev so uporabili za bivališča pred boljševiki bežečih ljudi.

Razorožitev francoskih makijevcev

Lizbona, 3. nov. General de Gaulle je zaradi vzdrževanja javnega reda in miru prisiljen, da na lep ali na grd način razoroži skupine francoskega podtalnega gibanja, v vrstah makijevcev pa je zaradi te razorožitve, ki je bila že deloma izvedena, nastal tolik odnor, da so zagrozili komunistični sodelavci de Gaulle z odstopom, če ne bodo takoj prenehali razoroževanje. Kaže se, da je de Gaulle sklenil, da ne bo ukinil te odredbe, čeprav se podaja v nevarnost, da bi izgubil simpatije Moskve. V vsakem primeru je to za de Gaulle zelo nevarna igra, ker v Moskvi nikdar ne bodo zadovoljni, ako bi de Gaulle prekinil komunistično revolucionarno delo v Franciji. Na drugi strani se kaže, da ne preostaja de Gaulle noben drug izhod, kakor da načrtno izvede razorožitev, ker je vsa Francija razbita zaradi delovanja teh skupin in skupnic podtalnega gibanja, zaradi katerega vlada v vsaj Franciji stalen nered in nemir.

Zeneva, 3. nov. Po poročilu agencije Reuter je Politburo francoske komunistične stranke objavil javen protest proti odredbi de Gaullove vlade glede razorožitve milic.

Belgijski komunisti in Pierlot

Amsterdam, 4. nov. Kakor javlja radio London, je sporočila belgijska komunistična stranka, da bo nadalje podpirala Pierlotovo vlado. Ta sklep je bil izvršen po razgovorih s Pierlotom, ki je obljubil, da bo ostro kaznoval »izdajalce«, zvišal sredstva za proizvodnjo, preskrbel življenjske potrebščine ter reformiral vojsko.

Thorez odpotoval v Francijo

Stockholm, 3. nov. Po nekem poročilu agencije Reuter iz Moskve je znani francoski komunistični voditelj Maurice Thorez na poti v Francijo.

Arabski protest proti snovanju židovske palestinske države

Madrid, 4. nov. Druga dneva novembra, na dan Balfourjeve izjave je bilo v Jeruzalemu veliko zborovanje arabskih strank v Palestini, ki se ga je udeležilo 100 zastopnikov, na katerem so protestirali proti novemu dovoljenju za naselitev desetstisoč Židov v deželi, ter proti Rooseveltovi in Deweyjevi izjavi o ustanovitvi židovske države v Palestini.

(Foto Knaack — Atlantic)

„Svoboda“ v Sovjetski Rusiji

Poročilo smo že, da se mudi v Ljubljani hvali sovjetski vseučiliški profesor Sergej Grotov. Poročilo smo tudi že o njegovem razgovoru s ljubljanskimi novinarji. Iz tega razgovora objavljamo v naslednjem še nekaj zanimivosti, ki jih je prof. Grotov pripovedoval novinarjem.

SVOBODA BESEDE

Ko sem bil na prisilnem delu, so prihajali v taborišče posebni odposlanci, ki so razpravljali o raznih dnevnih vprašanjih. Ob koncu je predavatelj navadno pozval poslušalce, naj izrazijo svoje pripombe in naj vprašajo, ako kakke pomanjivosti niso dobro razumeli in ako česa ni kaj razlage. Čudovito je to, da nikoli nihče ni imel nikakršnih pripomb, le nekdo se je nekemu Kavkazcu ponesrečilo, da je vprašal po podrobnostih, pa se možu ni prav nič obnesla njegova prostodušnost.

Predavatelj je namreč govoril o strahovitih mukah, ki jih sovjetski ujetniki trpe v nemških ujetniških taboriščih. Na poziv, naj se kdo oglasi, ako česa ni dobro razumel, se je javil omejeni Kavkazec, narednik taboriščne straže: »Tovariš, prosim pojasnila: za kakšne ujetnike pa gre?»

»Za naše ljudi v nemškem ujetništvu.«
»Kje pa so bili ujeti ti ljudje?»
»I, kje neki, na fronti.«
»Torej so to vojniki rdeče vojske?»

»Kaj pa drugega!»
»Čudno! Saj si zadnjič pri predavanju dejal, da Nemci nikogar ne ujamajo, marveč vsakogar pobijejo.«
»Tega nisem nikoli dejal, ti nisi prav razumel, ko ne znaš dobro ruski.«

»Natančno tako si dejal, kakor sem rekel.«
»Molčite! Je zarohnel predavatelj in zaključil »debatu«.

Narednika so še isti dan zaprli in poslej ga ni nihče več videl.

SVOBODA KRITIKE

Ko je Aleksej Tolstoj izročil svoje delo »Peter Veliki« gledališču, je bila napovedana prva predstava v hudožestvenem teatru za kritike in cenzorje. Predstavi je prisostvoval tudi Stalin, ki je proti koncu zadnjega dejanja nenadoma vstal in zapustil gledališče. Režiser Bersenjev je preplašen spremlj vsemogočnega gosta k izhodu in se nekoliko pomudil z njim.

Medtem se je predstava končala in nastopili so cenzorji in kritiki, da dajo svoje uradno mnenje o drami. Trije najodličnejši so delo že odločili, češ da pomenja proslavljanje monarhije in carizma. Očividno pod dojmom Stalynovega nenadnega odhoda so silno zarohneli proti pisatelju. V tem se je vrnil Bersenjev in prekinil četrtega, ki se je tudi že pripravil, da obsoadi pisca: »Tovariš, zelo važna novica! Tovariš Stalin je zelo zadovoljen z današnjo dramo, ki dokazuje, da je bil Peter Veliki predhodnik in pionir naše velike revolucije.«

Zdaj so se vsi trije kritiki na vso moč izmotavali, da niso tako mislili, da so jih navzoči napačno razumeli itd. Četrtri pa se

je tako prestrašil, da je pustil na pultu svoje zapiske, torbo in naočnike. Mož se je kasneje šel srečnega, da ni bil znil še nobene besede.

SVOBODA UDEJSTVOVANJA

Najslavnejši cerkveni pevec v carski Rusiji je bil diakon Maksim Mihajlov, ki je pel pri božji službi moskovskega patriarha. Pod boljševiško oblastjo je bila cerkev zaprta, patriarh v zaporu ubit, Mihajlov pa je bil prideljen moskovski operi.

Preteklo je več let. Nekega dne je Mihajlov v svoje presenečenje prejel ukaz, naj zopet obleče diakonsko mantiljo, sestavi cerkveni zbor in odpotuje v Bolgarijo na agitacijsko turnejo. Tam je odlični cerkveni zbor zadivil vsjo javnost s svojim petjem, zlasti pa Mihajlov s svojim prekrasnim basom. »Kjer se goji tako lepo cerkveno besedje, tam gotovo ne more biti govora o preganjanju cerkve,« je bil soglasen zaključek Bolgarov. To pa je tudi nameravala sovjetska propaganda, ki zna lahkoverneže prijeti na pravem koncu.

SVOBODA BIVANJA

V Sovjetski zvezi na stotisoče državljanov bedno života na prisilnem delu v koncentracijskih taboriščih. Po krivdi nihče ne vpraša. Že če je kdo »sumljiv sumac«, da bi morda le utegnil biti sovražnik židovske komunistične oblasti, se čez noč znajde v zaporu, odkoder s stoudstotno verjetnostjo odide na prisilno delo. Komu se po preteku let posreči, da se dokopije do svobode, dobi spravičalo, da se sme naseliti kjer koli, toda z opazko »minus 5«, »minus 10« itd. »Minus 5« pomeni, da se ne sme dotičnik vrniti v pet največjih mest evropske SSSR: Moskva, Leningrad, Odesa, Kijev, Harkov. Kdor oboli »minus 10«, so mu zaprte vse prestolnice republik in avtonomnih področij. Prof. Grotov je po 5 letih prisilnega dela dobil »minus 20«, tako da se sploh ni smel pokazati v kakem večjem kraju.

SVOBODA VERE

»Sem veren pravoslavni kršljan, toda prejemanje svetobjestev je v Sovjetski Rusiji strogo zabranjeno. Duhovnika je težko dobiti. Mene so v Rostovu dobro poznali, zato se mi je kmalu posrečilo priti v stik s svečenikom. Neka znanaka mi je dejala: Pojdite v ono zakatno ulico k stari perici. To je bivša nuna in vas bo napotila dalje.«

Perica me je napotila k nekemu mizarju v nasprotnem delu mesta. Ta mizar je bil duhovnik. Po daljšem razgovoru me je peljal v klet, odsužil tam zame posebno mašo, me spovedal in obhajal.

Tako pripoveduje prof. Grotov o toliko hvalisani svobodi vseh vrst, ki jo baje jamči celo sovjetska ustava...

Teden dobrodelnosti

Kakor vsako leto, se bo tudi letos vršil v vsej ljubljanski škofiji od nedelje, dne 5. novembra dalje, teden milodarnosti, k' ga priredi škofijska dobrodelna pisarna skupno z Vincencijevimi in Elizabetinimi konferencami. Prva nedelja v novembru je v ljubljanski škofiji določena, da se takrat zahvaljujemo Bogu za poljske pridelke, ki nam jih je naklonila božja dobrot. Ta dan je po cerkvenih določilih predpisana po vseh cerkvah tudi zbirka za siromake. Najbolje se namreč Bogu zahvaljujemo s tem, če iz krščanske ljubezni po svojih močeh darujemo za reveže od svojih pridelkov, oziroma od svojih dohodkov.

Krščanska dolžnost je, da vsak pomaga revežem po svojih močeh. Božji blagoslov svojemu delu na polju in pri svojih podjetjih si naj hitreje in najbolj zanesljivo zasluži z deli krščanske dobrodelnosti. Brez dejavne krščanske ljubezni v nas sploh ni žive vere! S talenti, ki jih je vsakemu naklonila božja Previdnost, si tudi najsigurneje odkupujemo nebesno kraljestvo.

Teden milodarnosti naj široko odpre vsa naša srca za lajšanje bede, ki jo je v toliki meri posebno med Slovenci povzročila vojna. Na tisoče beguncev, izpropanih in pogorelih, na stotine in stotine sirot dviga k nam svoje roke in kliče na pomoč. Naša sveta dolžnost je, da jih obličemo, da jim damo kruha in preskrbimo stanovanje.

V teh časih je nujno potrebno, da je vsa naša dobrodelnost organizirana. Poleg uradne Socialne pomoči skuša tudi škofijska dobrodelna pisarna z Vincencijevimi in Elizabetinimi konferencami ter raznimi pomožnimi podpornimi odbori v našem narodu lajšati vojno gorje. Potrebe so vedno večje in vse naše dobrodelne in socialne ustanove komaj komaj najdejo vire za svoje pomožne akcije. Škofijska dobrodelna pisarna v Ljubljani podpira danes okrog 10.000 beguncev, okrog 500 ljubljanskih družin ter pomaga nad 400 dijakom, ki so izgubili starše ali so jim domovi uniženi, da morejo nadaljevati svoje študije. Za vse te je letos do novembra meseca izdala 8.150.000.— Lir. Poleg tega so pa tudi Vincencijeve in Elizabetne konferencice izdale lepe stotisočake za podporo siromakom. Škofijska dobrodelna pisarna ima za begunce svoje podružnice v Grosupljem, v Novem mestu, v Vel. Laščah, v Ribnici in na Raketu. Vsi ti odbori zelo uspešno delujejo v pomoč beguncem, izpropanim in pogorelim. Poleg tega vzdržuje za begunce ljudsko kuhinjo v Novem mestu in Vel. Laščah ter pomaga begunskim kuhinjam na Raketu in v Ribnici.

Za vse te dobrodelne namene se bodo na zahvalno nedeljo po vseh cerkvah ljubljanske škofije nabirali mili darovi, pri kmetih na deželi pa tudi živila za reveže in posebno za staro obliko, čevlje in za kuhinjsko posodo. Prosimo, da bi darovalci, blagovolji prinesli te predmete v župne pisarne, ali pa naravnost v škofijsko dobrodelno pisarno, Poljska cesta št. 6 — Slomškov zavod.

Enkratna posebna pomoč družinskim glavarjem

Šef pokrajinske uprave je potrdil sklep ravnateljstva SZS z dne 28./9. 1944, po katerem se izplača vsem družinskim glavarjem, ki so bili v mesecu avgustu 1944 upravičeni do zakonitih družinskih dokladov iz sredstev Blegine za izplačevanje družinskih dokladov enkratna posebna pomoč v višini 137%, od enomeščinskih družinskih dokladov. Ta enkratna posebna pomoč se delavskim družinskim glavarjem odmeri na isti osnovi kakor družinskim glavarjem-nameščencem. Nakazovanje te pomoči se prične v nekaj dneh.

Zavod za socialno zavarovanje Ljubljanske pokrajine.

Opozorilo

Opozarjamo na predavanje ruskega univerzitetnega prof. Grotova Sergeja, ki bo danes, v nedeljo 5. XI. ob 9. zjutraj v veliki dvorani Uniona. Prof. Grotov, ki je pred kratkim pribežal iz Sovjetske zveze, bo predaval o življenju v rdečem rajju, kakor ga je sam doživel, razen tega pa bo predaval še izredno zanimiv film o metodah sovjetskega režima med nedolžnim prebivalstvom.

Prosim občinstvo, da pride k predavanju točno ob 9., ker se bo takoj začelo predvajanje filma. Vstopnine ni.

Plačilo za izdajstvo

Bern, 4. nov. Po vesti »United Pressa« iz Washingtona je izjavil predsednik senatnega zunanje-političnega odbora Tom Connally, da ne smejo države kakor Madžarska, Rumunija in Bolgarija upati, da bi se izmuzle brez kazni in odškodnine za storjena zločina. Dokončni mirovni pogodbi je deljal Connally, so še vedno nedoločeni. Glede Italije je dejal, da jo je treba smatrati kot »izjemo« vendar ji bo treba vsakokrat naložiti gotove omejitve.

Bern, 4. nov. Iz poročil švicarskih dopisnikov v Rimu je razvidno, da Bonomijska Italija kljub vsem zavestnim diplomatskim kretnjam še od daleč ni enakovredna država. Dopisnik »Journala de Geneve« poroča, da novo imenovani italijanski poslanik v Londonu ne razpola s poslopnim poslanštvom, temveč stanuje v hotelu.

Množestveni izgoni iz Estonske

Stockholm, 3. nov. Estonski novinar Oskar Mänd, ki je pobegnil na Svedsko, poroča, da so prišli na Estonskem na obdel vse možne evropske estonske sovjetske republike. Celo šef GPU-ja Kumm je zopet na svojem mestu. Nadejale poroča Mänd o množestvenih izgonih iz Estonske. Letnike 1903 do 1926 so odpeljali vse do zadnjega v Sovjetsko zvezo, češ, da jih bodo izobrazili. Nadalje desetstote Estoncev so poslali na prisilno delo na vzhod.

Železniški problem v Franciji

Zeneva, 3. nov. Med vodstvom francoske železniške družbe in angloameriški zasedbenimi oblastmi je prišlo do resnih nesporazumov. Vodstvo železniške družbe vztraja pri tem, da se obnove porušene železniške proge, kar lahko le redno železniški promet omogoči upravo deželo. Slabe zveze med Parizom in mnogimi okrožji so za daljšo dobo nedopustne. Nasprotno pa zastopajo angloameriške vojaške oblasti stališče, da je treba v prvi vrsti vzpostaviti one železniške proge, ki so potrebne za okrobo angloameriških armad. Vseled tega so tudi brezobzirno zaplenile vse železniški material, ki služi za gradnjo železniških prog.

VAS ZANIMA, KAKO DELAJO SOVJETI, KAMOR PRIDEJO?

Pridite v nedeljo 5. novembra ob 9. uri v veliko dvorano hotela Union, kjer bo s filmom preževal pobegli univ. prof. Grotov Sergej in slišali ter videli boste!

Obvestila »Preveda«

Delitev racioniranih živil za november

Od 7. novembra 1944 prejmejo potrošniki pri svojih stalnih trgovcih naslednja živila (izvzemši kruh, ki ga lahko kupujejo dnevno pri pekarni):

A. V mestu Ljubljani znotraj varnostnega pasu:

1. Na osnovno živilsko nakaznico (vijoličasti podton brez pretiskanih črt):
225 g kruha dnevno na odtok od 1. do 10. XI. Namesto kruha lahko potrošniki nabavijo po 7. XI. na prvih 10 dnevniških odtokih 1880 g krušne moke in 15 g kvasa. Pri nakupu kruha pritiče kvas maso peku. Delitev preostale količine kruha oz. moke bo objavljena naknadno.

1000 g riža in 500 g testenin na prvih 15 odtokov za živila za juho z datumi od 1. do 15. XI. Delitev živil za juho za drugo polovico meseca bo objavljena naknadno.

0,5 (pol) del olja na prve 4 odtroke za maslobo z datumi 1., 2., 3. in 4. 11.

500 g sladkorja na vseh deset odtokov za sladkor.

250 g kavnega nadomestka na odtok »26 ab«.

250 g soli na vse 4 odtroke za sol.

75 g mila na dva odtroke za milo in 100 g pralnega praška za mesec november in december skupaj na odtok »23 ab«.

Za meso so določeni odtoki od »1-Nov« do »16-Nov«.

2. Delitev racioniranih živil na dodatne živilske nakaznice za ročne delavce (RD), delavce pri težkih (TD) in najtežjih delih (NTD) ter noseče žene in mladike od 9-18 let (D-Me) bo objavljena pravčasno v časopisih.

3. Na nakaznico za pridelovalce krušnih žit (brez pretiskanih črt): po 40 g kvasa na odtok »111« in »112«, skupno 80 g.

4. Na dodatno živilsko nakaznico »Do-Max« (brez pretiskanih črt) za otroke do 3 let starosti:

500 g sladkorja na odtok »108«.

5. Na dodatno živilsko nakaznico za kruh za bolnike:

100 g kruha dnevno na odtok od 1. do 10. XI. Namesto kruha lahko nabavijo na prvih 10 dnevniških odtokih 826 g krušne moke in 5 g kvasa.

6. Na dodatno živilsko nakaznico za meso za bolnike:

50 g mesa dnevno pri odrejenih mesarjih.

7. Na družinske nakaznice A, B in C (brez pretiskanih črt):

5 škaflice vžigalice na odtok »A-4«.

10 škaflice vžigalice na odtok »B-4«.

15 škaflice vžigalice na odtok »C-4«.

8. Na bolniška nakazila, ki jih je izdal Bolniški odtok MPU v Ljubljani, lahko izdajo trgovci svojim stalnim odjemalcem vsa nakazana živila, razen treh maslobo.

B. V mestu Ljubljani izven zapornega pasu ter v občinah Želica in Polje:

1. Na osnovno živilsko nakaznico (vijoličasti podton s pretiskano zeleno črto):
Kruh ali moka: kvas, sladkor, olje, kavin nadomestek, sol, milo in pralni prašek velja isto kot za Ljubljano znotraj zapornega pasu.

1000 g riža na prvih 10 dnevniških odtokov za živila za juho z datumi od 1. do 10. XI. Delitev ostale količine živil za juho bo objavljena naknadno.

220 g zasetke na naslednjih 19 odtokov za maslobo z datumi vključno od 5. do 23. XI. Na spodnjo vrsto odtokov za maslobo od 24. do 30. XI. ne pritičejo nikake maslobo.

Zaseko bodo izdali upravičencem — občinom mesta Ljubljane zunaj zapornega pasu dne 8. XI. sledeči mesarji: Abramovič — Sv. Roka 8, Ahlin, Karlovska 17, Gutnik — Tržaška 73, Ponikvar — Vodnikova 40, Marolt — Vodnikova c., Setnikar — Brdo, Rezar — Dolenska 64, Skufca — Vodnikova in Šerjak — Stožice 44.

Zaseko naj dvignejo naštetih mesarji 8. XI. ob pol 7. uri zjutraj na klavnic, posodo pa naj prinesejo na klavnico 7. XI. med 8. in 10. uro dopoldne. Zbrane odtroke predložijo mesarji »Preveda«, Gospoška 12/1, soba št. 10 dne 9. XI. ob pol 8. uri zjutraj. Morebiti preostalo zaseko bodo vrnili na klavnico 9. XI. ob pol 8. uri zjutraj.

2. Vžigalice: Potrošniki dobijo na osnovno živilsko nakaznico od občinskega prekrbovalnega urada na Ježici ali v Polju na odtok »Nov-20 ab« 2 škaflici vžigalice. Potrošniki v mestu Ljubljani izven zapornega pasu dobijo na družinske nakaznice A, B in C (brez pretiskanih črt), izdane od MPU, enako količino vžigalice na iste odtroke družinske nakaznice kot v mestu Ljubljani trgovci vžigalice na odtok »Nov-20 ab« (z zeleno črto) ne smejo oddajati.

3. Glede dodatnih živilskih nakaznic za delavce, otroke do 3 let, mladike in noseče žene velja isto kot v Ljubljani.

4. Glede nakaznic za pridelovalce krušnih žit (brez pretiskanih črt in z zeleno črto) velja isto kot za Ljubljano znotraj zapornega pasu.

5. Glede dodatnih živilskih nakaznic za kruh in meso za bolnike ter bolniških nakazil velja isto kot za Ljubljano znotraj zapornega pasu.

C. V vseh ostalih okrožjih občinskih:

1. Na osnovno živilsko nakaznico (modri tisk, sivi podton):

kruh ali moka: delitev bo objavljena naknadno.

Živila za juho, sladkor, zasetka, olje in milo v istih količinah in na iste odtroke kot je objavljeno pod »B«.

kavni nadomestek: 125 g na odtok »Nov-76 ab«.

sol: 200 g na določene odtroke za sol.

vžigalice: 2 škaflici na odtok »Nov-73 ab«.

kvas: 45 g kvasa na odtok »Nov-70 ab«.

Delitev kvasa na odtroke za kruh ali moko odpada.

pralni prašek: 100 g za mesec november in december na odtok »Nov-67«.

2. Na nakaznice za pridelovalce krušnih

Gospodarstvo

Delovanje Pokrajinske zveze delodajalcev

Na zadnji seji izvršilnega odbora Pokrajinske zveze delodajalcev je podal predsednik dr. Slokar obširno poročilo o poslovanju zveze v zadnjih treh mesecih. Zveza je predvsem delala na tem, da se rešijo vprašanja, ki zanimajo vse delodajalce. Zlasti se je zveza zanimala za vprašanje reforme uslužbenega davka in samoupravnih doklad in je v tej smeri ponovno intervenirala. Nadalje je sestavila osnutek navedbe o nadomestitvi in plačilu delovnih ur, izpadlih zaradi alarmov, ter osnutek navedbe o ustanovitvi sklada za povračilo mezd, ki jih izplačajo delodajalci za čas prekinjenja dela ob alarmih. Pričakovati je, da bodo o tem vprašanju kmalu izdani potrebni ukrepi. Zveza je sodelovala v številnih akcijah za spremembo cen, kolikor se tičejo spremembe mezd. Zelo živahno je bilo njeno delovanje pri ureditvi kolektivno pogodbenih odnosov. V zadnjem četrtletju je zveza prejela 18 odobritev vrhovnega komisarja za medsebojne sporazume in dodatke h kolektivnim pogodbam. V teku so pogajanja za kolektivne pogodbe v šestih strokah, v zadnjem času pa je bilo sklenjenih 6 novih kolektivnih pogodb. Dva spora sta določena za poravnalno postopanje, dva pa prideta pred razsodišče.

Izvršilni odbor je po predsedniškem poročilu odobril računsko zaključke zveze in ostalih združenj in jih je odobril skupaj s poročili. Dohodki zveze in združenj so lani znašali 2.45 milijona lir pri proračunu 2.26 milijona lir. Prispevki delodajalcev bodo ostali v glavnem nespremenjeni, le nekatera združenja bodo zaradi višjih izdatkov in slabšega dotoka dohodkov pobirali višje prispevke. Končno je izvršilni odbor razpravljal o akciji za Zimsko pomoč ter je sklenil predložiti več pogojev o tem, kako naj bi Zimska pomoč prišla do denarja.

Gospodarske vesti

== Maksimalni cenik za oblačilne predmete. Sindikat trgovcev z modnim in galaterskim blagom je objavil v »Trgovskem listu« okrognico o ceniku oblačilnih predmetov, ki ga je odobril komisar za cene po predlogu tekstilnega konzorcija. Cene po tem maksimalnem ceniku št. 1 veljajo za potrošnike in so strogo obvezne. K ceni se ne sme računati noben prebitek. Trgovci na drobno morajo vsak posamezni predmet opremiti z listkom, na katerem mora biti označena cena, določena v ceniku, številka predmeta po ceniku, teža blaga v gramih in število točk. Številka predmeta po ceniku se mora navesti tudi v vseh računih in označbah pri nakupu in prodaji. Vzorci meterskega blaga in opisi konfekcijskega blaga so zaradi primerjave in kontrole hranjeni pri komisarju za cene. Po nalogu komisarja za cene se mora razstaviti v izložbenih knjih predvsem blago, prejele od tekstilnega konzorcija, in sicer v čim večji izbiri in zlasti v cenitih vrstah. Vsaka razstavljena vrsta blaga mora imeti listek z označbo tekoče številke dotičnega blaga po maksimalnem ceniku št. 1, poleg cene za potrošnika in števila točk.

== Decimirana italijanska trgovinska mornarica. Pod gornjim naslovom prinaša »Deutsche Adria-Zeitung« zanimiv članek, iz katerega je razvidno, da Italija danes nima nobene trgovinske mornarice več. Ko je Italija vstopila v vojno, je obsegala trgovinska mornarica 3.2 milijona bruto registričnih ton in je zaposlovala 60.000 mornarjev. Čeprav so se razni veliki parniki ob izbruhu vojne nahajali v taktir nevarnih ameriških lukah, je vendar uspešno pretežni del mornarice zbrati v Sredozemskem morju. Vojna v Sredozemskem morju je naložila italijanski trgovinski mornarici nalogo, vzdrževati zveze z Afriko in Egejskimim otoki. Velika Britanija je z rastočimi silami skušala to zvezo preprečiti. S časom so vožnje v Afriko postale za italijanske trgovinske ladje zelo težavne. Angleški in ameriški tisk je napovedoval, da bo italijanska trgovinska mornarica našla svoj grob v Sredozemskem morju. Ta grob pa sta našli vojna mornarica kakor tudi trgovinska mornarica šele z izdajstvom Baglogia. Po kapitulaciji je morala Italija izročiti zaveznikom vse vojne ladje, kolikor jih niso nemške vojne sile pravčasno potopile. Izročene ladje uporabljajo danes za zaščito konvojov na Atlantskem oceanu. Po indiskreciji Roosevelt se je izvedelo, da so si Anglija, Amerika in Sovjetska zveza zagotovile po vojni vsaka eno tretjino italijanske vojne mornarice. Tudi trgovinsko mornarico je Badoglio Italija izgubila. Angleži in Američani so zaplenili vse parnike in motorne ladje, ki so jih našli. Tako ima danes Badoglio Italija na razpolago le še jadrnice v skupni tonazi 200.000 ton, kakor je to izjavil vodja delovnega urada v Neaplju, ki vidi dvodnevno nepregledno množico brezposelnih mornarjev pred svojim uradom. Badogliovi vladni niti ni uspelo, da bi si zagotovila nekaj ladij za vzdrževanje prometa s Sardinijo, ki se mora prav tako vršiti le z jadrnicami.

žit (s pretiskano rjavkasto črto): 35 g kvasa na odtok »111«.

3. Na dodatno živilsko nakaznico »Do-Max« (pretiskana z 2 vijoličastima črtama za otroke do 3 let starosti):

500 g sladkorja na odtok »108«.

Opomba za vse potrošnike: Delitev moke, preostalih živil za juho, kisa in ostalih živil na dodatne nakaznice za delavce, nosne žene in mladike od 9. do 18. leta starosti bo objavljena naknadno.

== Decimirana italijanska trgovinska mornarica. Pod gornjim naslovom prinaša »Deutsche Adria-Zeitung« zanimiv članek, iz katerega je razvidno, da Italija danes nima nobene trgovinske mornarice več. Ko je Italija vstopila v vojno, je obsegala trgovinska mornarica 3.2 milijona bruto registričnih ton in je zaposlovala 60.000 mornarjev. Čeprav so se razni veliki parniki ob izbruhu vojne nahajali v taktir nevarnih ameriških lukah, je vendar uspešno pretežni del mornarice zbrati v Sredozemskem morju. Vojna v Sredozemskem morju je naložila italijanski trgovinski mornarici nalogo, vzdrževati zveze z Afriko in Egejskimim otoki. Velika Britanija je z rastočimi silami skušala to zvezo preprečiti. S časom so vožnje v Afriko postale za italijanske trgovinske ladje zelo težavne. Angleški in ameriški tisk je napovedoval, da bo italijanska trgovinska mornarica našla svoj grob v Sredozemskem morju. Ta grob pa sta našli vojna mornarica kakor tudi trgovinska mornarica šele z izdajstvom Baglogia. Po kapitulaciji je morala Italija izročiti zaveznikom vse vojne ladje, kolikor jih niso nemške vojne sile pravčasno potopile. Izročene ladje uporabljajo danes za zaščito konvojov na Atlantskem oceanu. Po indiskreciji Roosevelt se je izvedelo, da so si Anglija, Amerika in Sovjetska zveza zagotovile po vojni vsaka eno tretjino italijanske vojne mornarice. Tudi trgovinsko mornarico je Badoglio Italija izgubila. Angleži in Američani so zaplenili vse parnike in motorne ladje, ki so jih našli. Tako ima danes Badoglio Italija na razpolago le še jadrnice v skupni tonazi 200.000 ton, kakor je to izjavil vodja delovnega urada v Neaplju, ki vidi dvodnevno nepregledno množico brezposelnih mornarjev pred svojim uradom. Badogliovi vladni niti ni uspelo, da bi si zagotovila nekaj ladij za vzdrževanje prometa s Sardinijo, ki se mora prav tako vršiti le z jadrnicami.

žit (s pretiskano rjavkasto črto): 35 g kvasa na odtok »111«.

3. Na dodatno živilsko nakaznico »Do-Max« (pretiskana z 2 vijoličastima črtama za otroke do 3 let starosti):

500 g sladkorja na odtok »108«.

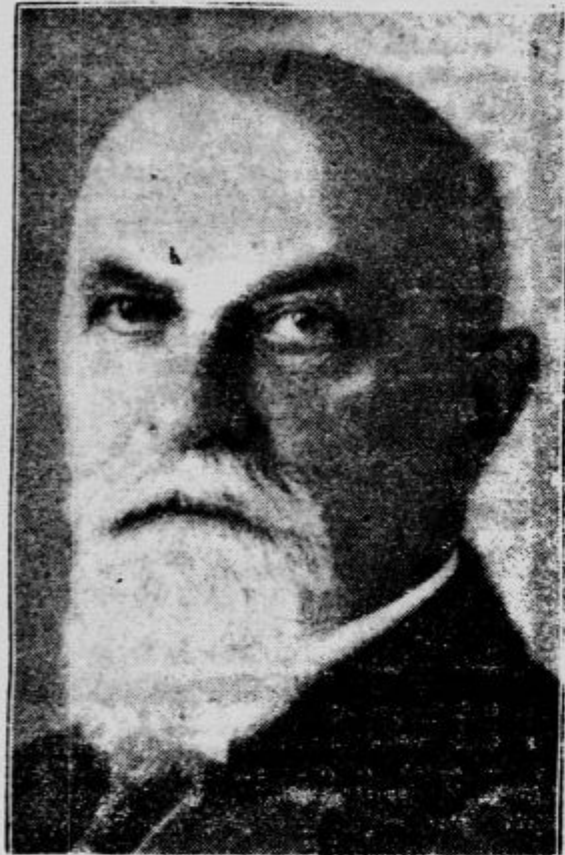
Opomba za vse potrošnike: Delitev moke, preostalih živil za juho, kisa in ostalih živil na dodatne nakaznice za delavce, nosne žene in mladike od 9. do 18. leta starosti bo objavljena naknadno.

== Decimirana italijanska trgovinska mornarica. Pod gornjim naslovom prinaša »Deutsche Adria-Zeitung« zanimiv članek, iz katerega je razvidno

Smrt dr. Antona Rogine

Ljubljana, 4. novembra.

Komaj je zemlja zakrila truplo pr. marja dr. A. Zalokarja, že si je neumoljiva smrt izbrala novo žrtev. Tokrat je sogla med pravne in povabila s seboj v onostransno enega za naše sodstvo najpomembnejšega moža g. dr. Antona Rogina, predsednika bivšega višjega deželnega sodišča v Ljubljani. Tako odhaja iz našega javnega življenja zopet zelo zaslužen mož in se naglo redčijo vrste tistih, ki so nam po prejšnji svetovni vojni ustvarjali in gradili našo kulturo na najrazličnejših področjih.

Dr. Anton Rogina je ućkal 82 let. Rodil se je 27. marca 1862 v Podgorju pri Slovenj Gradcu. Njegov oče je bil ugleden kmet starodavnega rodu. Pokojni dr. Rogina se vse svoje življenje ni znevel svoj družini in svojemu rodu. Vedno je očitoval značilne poteze kremenitosti, veliko življenjsko silo, smisla za skupnost in posameznika. Kljub vsoki starosti se je ohranil mladostnega do zanjega.

Po dovršenih osnovnih pripravljalskih naukih je oče poslal nadarjenega dečka na gimnazijo v Mariboru, nato pa, ker ga je vleko k višji izobrazbi in globljim posegom v znanost, na univerzo v Gradcu, kjer se je posvetil pravi. Že kot akademik se je dr. Anton Rogina naglo uveljavljal med svojimi tovariši. Živahno

je posegal v akademsko življenje in bil večkrat izvoljen od tovarišev za predsednika slovenske graške akademske organizacije.

Po končani študiji se je dr. Rogina odločil za sodstvo. Najprej je služboval pri oćišču v Ljubljani, nato je bil sodnik na Vrhniki, v Kranjski gori in Novem mestu. Napredoval je za višjega sodnega svetnika. Leta 1916, so ga poklicali k višjemu deželnemu sodišču v Gradcu. Ko se je končala prejšnja svetovna vojna, je slovenska domovina poklicala dr. Rogina kot enega najodličnejših slovenskih pravnikov k sebi. Pokojnemu predsedniku Kavčniku in dr. Rogini je bila poverjena naloga organizacije našega višjega deželnega sodišča, ki sta jo oba opravila z največjim uspehom. S svojim pobudnim, organizacijskim delom sta preprečila vsak zastoj v poslovanju naših sodišč. Dr. Rogina je bil zaradi velikih zaslug v tej težki dobi odlikovan. Najvišja funkcija mu je bila poverjena in največje priznanje, kakšno je bil 1. 1928. prevzel predsedstvo višjega deželnega sodišča. Vodil ga je štiri leta z uspehom, nato pa je, ker je dosegel starostno mejo službovanja, konec leta 1932 stopil v zaslužni pokoj.

Užival ga je dobrih 12 let, sedaj pa so je tudi zanj zaključila življenjska pot.

Dr. Anton Rogina je užival velik ugled ne samo kot izvrsten pravnik in sodnik, temveč tudi kot človek in narodnjak. Kakor so ga že v Gradcu spoštovali, njegov tovariš, akademik, tako si je znal povsod, kjer je služboval, pridobiti mnogo spoštovalcev in vrsto dobrih prijateljev. Skrivnost njegove priljubljenosti je ticala v njegovi kremenitosti, značajnosti, človekoljubnosti, srčni dobroti in globokem razumevanju za ljudske težnje. Dr. Anton Rogina ni nikoli skrival svoje velike ljubezni do naroda in mu je v najtežjih časih vedno pomagal, kjer koli je mogel. Do gočasa se je neumorno uveljavljal tudi v »Pravniku«, kjer je bil 8 let član odbora Ob 50-letnici »Pravnika« so ga 1. 1939 člani počastili z izvolitvijo za častnega člana.

S svojim neumornim in delovnim življenjem si je pokojni dr. Rogina zaslužil v polni meri večni mir in počitek. Našel ga bo v družbi naših drugih zaslužnih mož, ki so že pred njim odšli iz vrst živih, pri Sv. Križu. Njegovim hudo prizadetim svojcem izrekamo naše iskreno sožalje!

Nekaj besed o novomeškem vodovodu

Novomeščani so dolgo časa morali biti zadovoljni, da so si težili željo, če niso imeli trdoskopskega cvička, z zeleno Krko, ki tiho teče pod mestom in o čem pa niso, ni kateri stoji mesto. Pred nekaj sto leti mesto, ki je bilo obdano z močnim obzidjem, še ni imelo vodovodne napelave. Čemu tudi? Krka je tekla zelo blizu. Se dandanes so dobro ohranjeni kraji, zlasti na severni in južni strani mesta, kjer so skozi mestno obzidje vodile stopnice do reke, iz katere so brinke meščanke črpale vodo za vsakdanjo porabo.

Mnogo pozneje je dobilo mesto nekakšen vodovod, ki pa je bil zelo primitiven. Na trgu je bil postavljen železen vodnjak, katerega so dali stari meščani viliti na Fužinah pri Dvoru, kjer so kopali železno rudo in jo talili v pravzu, čigar ostanki so še danes vidni. Ta vodnjak je bilo prav lepo umetniško delo. Iz njega je v več curkih brizgala voda v široko železno kotanjo. In tu se je hodilo mado in staro ženstvo po vodo, tu so si stare in mlade Novomeščanke zaupale svoje »tajne« in si pripovedovale najnovejše dogodke. V tihi mesečni noči je prajitno šumenje vodnih curkov tega vodnjaka navdahnilo našega pesnika Dragotina Ketteja, da je spisal ono lepo in znano pesem »Na trgu«. Stari vodnjak, ta lepi spomenik na nekdanje romantične čase, so meščani prodali v Avstrijo v Traberku, kjer menia še danes krasi tamonjši trg, namesto da bi novomeškega.

Novomeščani so dobili tedaj prvi moderni vodovod, po katerem je pritekala čista studenčina.

Vodovod je bil za mesto, ki je šlo nekaj nad 2.000 prebivalcev, modern učen. Rezervoar pri »božjem grobu« na Grmu je bil eden največjih daleč naokoli. Ko pa se je začelo mesto širiti in prebivalstvo množiti, vodovod ni bil več kos vsem potrebam. Mnogokrat se je zgodilo, da v višje ležečih krajih, kot na Grmu, v Koloniji, na Marofu, pa tudi v Kapilju vode po več dni ni bilo v ceveh, ker so jo porabile stranke v nižje ležečih hišah.

Mestna občina je imela pred izbruhom sedanje vojne namen vodovod preurediti in ga prilagoditi potrebam časa, kar pa je vojna preprečila. Se celo več. Tako so se časi pred 100 leti zopet povrnil. Je da so tedaj meščani pilili bolj čisto vodo kakor danes, ko so vsi kanali speljani vanjo.

V vročih pasjih dneh je mestna občina odredila, da se namesti ob Krki v Bršljinu, kjer se še ne izteka vsa karalska nesnaga v reko, vodna črpalka, ki po nje v rezervoar na Malem griču okoli 250 kub. metrov vode na dan. Seveda ta množina vode ne zadostuje za vse potrebe, saj se je celo prej, ko je mesto dobivalo dnevno po 1.500 kub. metrov vode, čutilo pomanjkanje. Vendar je bilo za prvo silo kolikor toliko zadovoljivo, posebno ša, ko je bila ob grmskem kopelišču na Težkem potoku postavljena druga vodna črpalka, ki pa je sama seveda tudi premala in je zadostno oskrbovala komaj grmski mestni okraj.

Meseca avgusta je začel obrat v novi vodovod, ki je postavljen ob Težkem potoku blizu Bojančevega mlinca. Črpalka tega vodovoda je na električni pogon. Potegne in potne po ceveh 780 l vode na minuto ali dnevno 561 kub. metrov. Vodovod ustreza vsem modernim zahtevam. Voda iz potoka teče skozi pet čistilnikov, ki so napolnjeni s kamenem različne velikosti ter s savskim prodom in finim peskom. V strojnici je priprava za disinsekcijo vode s klorom. Vodovodu je priložen lastno transformator, tako da ima vodovod lastno pogonsko sredstvo. D to vode iz potoka do črpalke je zadosten in se tudi v hudi suši ni bati, da bi vode zmanjkalo. Vse cevovod pa je star. Cevi so pobrane iz zemlje od starega vodovoda od rezervarja do Gotne vasi. Imajo premer 150 mm in tečejo proti Grmu spoedno s cevovodom, ki potje v Smehel.

Sedaj delujeta obe črpalki in dajeta skupno 811 kub. metrov dnevno, kar je sicer premalo za mesto. Zato je mestna občina odredila, da voda priteka v cevi deljeno po posameznih mestnih predelih. Ob zmerni in štrošljivi porabi pa voda zadostuje za vse mesto. Konzumenti si morajo le napolniti posode ob času, ki je za to dočlen. Ko pa bo v novi strojnici postavljena namesto sedanje nizkocilindričnega kapaciteta 1500 litrov na minuto, kar se bo zgodilo v najkrajšem času, bo vse mesto zadostno preskrbljeno z dobro pitno vodo. Voda iz novega vodovoda zavrkat se ne piteka v rezervoar, ampak se izliva po ceveh naravnost v mesto. Ko bo montirana nova črpalka, bo tudi ta nedostatek odpadel.

Vsekakor moramo biti Novomeščani hvaležni vsem odločujočim činiteljem, da so poskrbeli za vodovod. Kaj je vredna dobra in zadostna množina vode, ve le tisti, ki mora s trdom daleč hoditi ponjo. Stanovalci na Grmu, v Koloniji in drugih višje ležečih krajih bodo zato tem bolj srečni, ko jim voda priteče po ceveh na dom.

Pomen bitk na madžarski pusti

»Donauzeitung« od 1. novembra t. l. objavlja iz perea vojne poročevalca Edgarka Bissingerja naslednji članek:

Meseca septembra so sovjetske napadalne konice, katerim sta sledili boljševiška ter rumunska pehota, dosegli pri Velikem Varadinu in južno od tega mesta madžarsko ravnico. S tem so stopile borbe v jugovzhodnem obmejnem prestoru nemške države v zelo resen stadij. Izkušstva zadnjih let so namreč potrdila, da struge rek, tudi če imajo zamočvirjena nabrežja, za modereno opremljeno napadalno vojsko, ki uživa vrhu tega podporo znatnega letalstva, ne pomenijo ovire. Bilo je torej pričakovati, da bodo potem, ko so si odprli vrzel v idealno področje za oklepne na evropski ceni in madžarski pusti, Sovjeti sprožili premikalno vojno z največjo svobodo kretanja. Pričakovati je bilo, da bodo te čete zopet uporabile tako zvano taktiko pahljace, ter se razpršile s sunki v več raznih smeri.

Na zemljevidih višjega vodstva nemške vojske so se zdele takšne operacije kakor pest, ki bo najprej skušala vtisniti fronto, nakar se bodo oklepni razpršili na vse strani. Za tistega, ki je v obrambi, nastane v takšnem položaju naloga, da raztrga fronto čim prej zopet spravi skupaj ter poskrbi za njeno varnost. Še preden nastopijo komplikacije. Odbiti je treba eno konico za drugo, z drugimi besedami povedano: treba je ustavi ti prodirajoče oklepniške sile ter jih, če je to mogoče, obkoliti in uničiti.

Na madžarski ravnici so operativni cilji Sovjetov začelovali troje strateških smotrov. Prvi takšen smoter je bil viden na severnem delu bojišča. Njegov namen je bil, obkoliti nemško vojsko, ki je polagoma prihajala s karpatskega ozemlja. V ta namen zastavljena sovjetska oklepniška armada je hotela pri tem sunku, ki se je razvil iz prostora pri Aradu, suniti v hrbet nemške vojske. Da bi ji zadala udarec iz nasprotne strani, to je bil pravi smisel težkih borb na področju prelaza Dukle.

Drugi sunek oklepnikov je bil namenjen z juga. Zadel je na najtršo obrambo ter se je vedno nanovo zrušil z izredno visokimi izgubami. Sovjetom se je sicer posrečilo v teku več tednov trajajočih premikalnih bojev, da so najprej zasedli Veliki Varadin, pozneje tudi Veliki Debrečin. Pri tem pa sta bila dvakrat dva večja oklepniška zbora odrezana z bočne strani ter sta se lahko rešila grozeče pogube le na ta način, da sta pre-

pustila dragoceno orožje, topove, oklepniške in vozila samo za ceno rešitve jedra svojega moštva. Poti, katere si je izbrala za umik nemška vojska, so ostale deloma nedotaknjene, deloma pa so si jih Nemci sami zopet odprli.

Srednji prst razprte roke je jasno kazal v smer Budimpešte-Dunaj. Ta sunek je bil izvršen vzdolž ceste pri Szolnoku in Kečkepešti. Se predno je bila prekoračena Tisa, pa so nastopili nemški oklepniški oddelki, ki so v sodelovanju z madžarskimi divizijami razbili močne rumunske, pa tudi sovjetske strelske oddelke pri Szolnoku.

Tretja oklepniška konica, recimo palec razklenjene roke, je sunil proti spodnji Donavi, v prostor proti Bački in Beogradu. Namen tega sunka je bila združitev rečne vojske na področju Beograda s Titovimi oddelki. V nadaljnjem razvoju pa je bil namen te akcije ustaviti premikalne pokrete nemške vojske ter jim zapreti pot iz grškega in macedonskega prostora. Čeprav se je Sovjetom tu in tam posrečilo doseči kakšen majhen uspeh, se je vendar izkazalo, da so utrpeli v bitkah pri Debrečinu in Szolnoku hude izgube. S tem je nemška vojska pridobila mnogo dragocenega časa za zgraditev novih obrambnih črt, Sovjetom pa je prav na ta način zmanjkalo sile, katere bi jim bila pozneje dobrodošla.

Nasprotnik je moral zaradi tega v prostoru med Donavo in Tiso ter za napade ob srednji Tisi pritegniti oklepniške oddelke iz Banata ter izvršiti druge premike, ki so omogočili Nemcem protusunke. To je dovelo ne le do oslabitve boljševiških napadalnih sil, temveč tudi do počasnejšega tempa vojaškega pohoda, kar že samo ob sebi predstavlja uspeh. Vrhu tega pa je ta položaj povzročil, da so morali Sovjeti opustiti svoje dalekosežne cilje ter se morajo še danes boriti ob Tisi, namesto da bi iz Budimpešte izvršili nameravan udarec proti Dunaju ali pa, da bi skušali suniti iz Beograda skozi Hrvaško proti Trstu.

Seveda se niso vse krize na jugovzhodu premagane. Od vodstva in čet bo položaj terjal še mnogo resnih ur in napona sil. Največje vojaške nevarnosti, nastale z izdajstvom Rumunije in Bolgarske, pa tudi zaradi nesigurnega zadržanja Madžarske v prvem času pa so odstranjene. Sovržnik spričo nemške obrambe ne more več računati, da bi njegovo napredovanje proti mejam Nemčije imelo značaj kratkočasnega prehoda.

Iz pogovora s slikarjem Milošem Šušteršičem

»Rdi bi, da vam zopet kaj povem za vaše čitatelje. Hm! Teško je govoriti mlademu slikarju, laže je slikati. Tako malo vem in zram; spričo množice starih in velikih umetnikov je res bolj prav, da mlad človek molči. Vendar naj vam zaradi občinstva, ki mi je zares naklonjeno, ustečem.

Al sem zadovoljen z uspehom razstave? Kako bi ne bil! Časi, ko sem pričakoval od življenja in od ljudi ne kaj posebnega, ampak nekoliko tisteza toplo človeškega, ki je prav zaradi tega veliko, ker je tako prstno človeško, ti časi so za menoj. Zato se danes razvešim s lehnem malenkosti, da je v nji le nekaj lepote, trohica razumevanja, morda celo ljubezni.

Razstava je dobro obiskana, daš motijo alarmi, vendar je tudi gnotni uspeh že zagotovljen.

Kar se pa tiče mene in mojega dela — ga pač cenim in vem, v čem je njegova vrednost. Zakaj vsak se tako preprost motiv mi je dal dovolj lepote, ki sem jo skušal včasih bolj, včasih manj premišljeno vložiti v vsako podobo, skrbno se zadržujoč sicerne, tudi najmanjše vsiljivosti ki bi mogla spominjati na afektiranost in neiskrenost. Res je, da bi lahko izbral tudi druge motive kje iz mesta, toda mesta n'nam rad. Nimam ga rad, ker sem bil svoj živ dan v sovraženem razmerju do ljudi, s srci, ki so ctopela zavoljo slabosti, predsodkov in druge vsakdanje navlake. Vendar, kakor je res, da je človeški napuh s spremljajočimi ga strubiti: neumnostjo in zloba, tako neskončno velik, da ga tudi neskončna ljubezen ne more premagati, je vendarle res, da sem vkljub vsemu našel skot.

Zavedajte se, da če v devetindevdesetih primerih morda ne bo dejanskega napada sovražnih letal, se enkrat lahko zgodi, da bo zares. Zato ne izvajate usode in držite se danih navodil! Predvsem takoj po danem znaku alarma v zaklonišče!

»Ko sem stopil na cesto, se mi je pričelo megličti pred očmi, zato sem se hitro zavlekel do prve gostilne, kjer so mi postregli s kruhom in vinom. Zaupno vam povem, da sem prisegel na žive in mrtve, da se nikdar več ne odzovem povabilu, pa če bi me vabil sam cesar.

Znanec je za trenutek preстал s pripovedovanjem, nakar je mukoma izustil: »Vljudnost! Ta prebita vljudnost. Zaradi vljudnosti sem šel še enkrat na led. V tretje sem se odzval povabilu. To pot sem malo srečnejše odrezal: »Oprostite,« sta me ogovorila gostiteljica, »da ne nudimo kaj boljšega. Časi so težki. Nu, ker se nam je povedalo, da nad vse cenite in ljubite grahovo juho in solate, smo vam skušali vsaj nekoliko ustreči!«

»Grahovo juho, gospod tovariš, sovražni moj želedec,« je zatrjeval gospod Suhec. »Zato sem jo tudi slavnostno odklonil.«

»O, kako nama je žal!« je vsa nesrečna izjavila gospa Rebernica, dočim je njen možiček previdno molčal. »Mislija sem, da vam bom ustregla, nad vse ustregla.«

»Hermine!« je zaklicala, »prinesite solato! Gospod ljubi solate.«

»In že je Hermina prinášala solate: zeleno, krompirjevo, fižolovo, zeljato, in bog vedl, kakšne še, ter postavljala zvrhane skleda na mizo...«

»Poslušajte in pomnite!« je dejal gospod Suhec, »dotalnil se nisem prinešenega, pač pa sem vstal ter odšel, ne meneč se za rotenje ob neukusnih zakoncih. Od tedaj, dragi gospod, me nihče več ne more zva-bit, kajti više cenim krompirjevo juho, za-bejen krompir in zeleno solato, kakor pa obljubljeno kurjo juho in pečeno kokoš ter francosko in rusko solato...«

Več razumevanja za omejitve elektrike!

V glavnem Ljubljana z razumevanjem upošteva izredne razmere vojnega časa ter se brez ugovorov ravna po raznih odredbah in predpisih, ki nalagajo skrajno skromnost na najrazličnejših poljih, zato se pa moramo tembolj čuditi v listih skoraj vsak dan objavljenim pritrobam zaradi omejitve dobave električnega toka. Ne prestano čitamo najrazličnejše želje, ki jih spremljajo popolnoma nepemisljeni in zato neizpolnjlivi predlogi, kaj naj storita mestna elektrarna in tramvaj. Ugotoviti moramo, da vsi pisci in predlagatelji računajo samo s svojimi potrebami ter se niti najmanj ne brigajo za najnujnejše potrebe splošnosti. Mestna elektrarna in električna železnica pa morata skrbeti za vso mestno občino ljubljansko in skušata vtrčeti čim največjemu številu vojaških in civilnih oblasti, zlasti pa tudi čim največjemu številu prebivalstva sploh. Zato mestno županstvo neprestano opozarja na uvidenost in potrpljenje, vendar je pa še dosti ljudi, ki teh opozoril ne marajo razumeti samo iz sebičnosti.

Ker nekateri nezadovoljniji morda vendar niso poučeni o razmerah, kako mestna elektrarna težko preskrbuje mesto in okolice z električnim tokom, naj upoštevajo, da je pred vojno Ljubljana z bližnjo okolico dobivala električni tok iz elektrarn v Velenju, Trbovljah in Tacnu ter so bile zato električne naprave v centrali mestne elektrarne samo za rezervo. Mišulo polet je pa da dobava iz Velenja in Trbovlj popolnoma izostala, medtem ko centrala v Tacnu dodaja le še polovico električnega toka kot pred vojno. Tako torej mestna elektrarna mora preskrbovati sedaj ves ljubljanski okoliš z lastnimi napravami, torej s parno turbino z 2700 KW in s parnim strojem s 400 KW. Iz tega vsakdo lahko izračuna, da ima mestna elektrarna za preskrbo Ljubljane z električnim tokom sama na razpolago le 3100 KW in 350 KW, ki jih dobiva iz Tacna, skupaj torej samo

3450 KW. Pri tem obratovanju so pa stroji obteženi do skrajnosti. Popolnoma je torej jasno, da mestna elektrarna pri sedanjih razmerah ne more zadovoljiti vseh svojih konsumentov ter je zlasti v opoldanskih urah, ko stranke zaradi pomanjkanja kuriva kuhajo z elektriko kot zvečer od 17. do 20. ure, ko gori največ žar-nice, prisiljena odklopiti posamezne mestne dele. Prav zato, da ima zvečer čim več konsumentov luč, mora biti ob tem času največje porabe elektrike ustavljen tudi tramvajski promet ter je prepovedano obratovanje motorjev. Pomisliti tudi moramo, da je lansko zimo najvišja obtežba električne centrale znašala 4700 KW, letos bo pa gotovo prekoračila 5000 KW, ko jih centrala pri polni obtežitvi zmore le 3450 KW.

Če bi torej mestna elektrarna hotela vtrčeti raznim željam, da bi n. pr. o mraku vozil tramvaj in obratovali motorji, bi bila zato vsa Ljubljana zvečer vsaj za 2 uri brez luči in vsa gospodinjstva sploh brez toka. Da pa prebivalstvo obvaruje pred to najhušji omejitvijo, je mestno županstvo že predlagalo, naj se o mraku za-pro vse trgovine, gostilne kavarnne, pisarne in skladišča, da bodo drugi imeli električni tok.

Spet prosimo prebivalstvo za več razumevanja in za upoštevanje izrednih razmer tudi pri dobavi električnega toka, saj mora vsa javnost uvideti, da mestno županstvo ne zna delati čudežev, prav tako pa tudi nikakor ne sme delati izjem, če bi morda prikrajšala veliko večino Ljubljane samo zaradi koristi mnogo manjše-ga števila prebivalstva. Nezadovoljniji naj pa naposled vendar že pomislijo na mnogo hušje stiske in težave, zlasti pa tudi na to, da mnogo večja mesta kot n. pr. sosednji Zagreb sploh nimajo več tramvaja, končno naj se pa tudi zavedo, da je Ljubljana kljub vsem strahotam vojne še vedno nekak blaženi otok reda in miru.

povabilom. Kdor ni poskusil, se ne zna vživet v moj položaj!«

Prestal je za trenutek, nato pa je zopet izbruhnil: »Poslušajte, potem pa sodite!«

»Trikrat, človek, trikrat sem šel na led in nikoli več me nihče ne spjelje. O, da bi jo bes! Prišla je do mene, vsa sladka in se zahvaljevala na uslugi, ki sem jo od srca dal napravil. Ne mislite, da zaradi povabila. Na povabilo še mislim nistem, ko je za mojim hrbtom nekdo kot v zadregi zažgolel: »Gospod Suhec, ne zamerite, vendar si štejem v dolžnost, povabiti vas na kosilo. V soboto ste naš gost. Nič posebnega ne bo, nu, upam, da boste zadovoljni. Ne mislite, da je to kako plačilo! Ne, ne! Samo mala pozornost in hvalečnost.

»Molčal sem, a ona je že zopet navallala: »Recite, da pridete!« V zadregi sem pristal na povabilo.

»Prišla je sobota. Praznično oblečen sem se znašel pred vratni gostiteljico. Pozvonilo. Odprla so se vrata, na pragu se je pojavila hčerka, ki je vsa v zadregi povedala, da mamica spi, in sicer v desni sobi, pa-pa v spalnici.«

»Pozdravite mamico in papana in recite jima, da mi ni mogoče čakati, da brzim v mesto v upanju, da v kak gostilni iztaknem še kak prigrizek.« sem dejal ter zbežal po stopnišču k izhodu.

»Tisti dan, dragi gospod,« je zdihujoče govoril gospod Suhec, »sem ostal brez kosila, ker gospoda kosi po trinajsti uri, do mesta sem imel uro hoda, ob štirinajsti uri pa naša slavne krčme in restavracije v današnjih časih nimajo kosil na razpolago.«

»Nerodno je bilo to vabilo!« sem vpadel v besedo. »Nerodno, zares nerodno!«

»Nu, sklenil sem, da se v bodoče ne dam zavesti,« je pristavil gospod Suhec ter do-

dal: »Med tednom pa me je gostiteljica zopet ujela na cesti...«

»Gospod Suhec, gospod Suhec!« je živgolela. »Oprostite, za božjo voljo oprostite naši nerodnosti. Pozabili smo; v vzhlenju, ker se je vse tako lepo uredilo, smo pozabili. Kaj na, da ne zamerite? Prosim, prosim, pridite v nedeljo. Popraviti hočemo, kar smo zagrešili. Vživite se v naš položaj, pa boste oprostili! Torej, gospod Suhec, v nedeljo ob štirinajsti uri!«

»Po dolgem razmišljanju sem pristal na povabilo s pripombo: če vam ne dela vabljenje nikakih neprilic.«

Zopet je zažgolela: »Domače kosilce, gospod Suhec: kurja juha, malo pečene kokeške in še nekaj malenkosti. Saj boste prišli. Torej na veselo svidenje!« In je stekla zadovoljna in nasmejana čez ulico.

V največji vročini sem tisto nedeljo kolovratil proti predmestju, kjer je gospoda kraljevala v lepo urejeni villi. Ob desetih sem sicer malenkost zaužil, kar pa ni zadostovalo. V železcu sem čutil praznino, zato sem nestrpno čakal, da so mi na moje zovnenje odprla vrata.

»Al sem prezgoden, ali sem zakasnil?« sem vljudno vprašal in si brisal s čela znoj in prah.

»Gospod Suhec, oprostite, prosim, oprostite, da vas ne morem voditi v jedilnico. Priprčana sem bila, da bomo z Dolenjskega dobili kokeško in mast in pečenko, pa so nas potegnili. Ne zamerite, gospod Suhec, nerodno nam je, a kaj hočemo, ko so pa časi tako čudni. Če imate malce časa, bi vas prosila, da pogledate kratek sestavek, ki ga je napisala moja hčerka. Zdi se mi, da je duhovito napisano.«

»Oprostite, gospa, pa v drugo!« sem dejal, se okrenil in zdiljal po stopnišču.

raj v slehernem človeku se iskro božjega ognja. Priti do nje in jo razbati v velik, vse očistujoč plamen je največje in najlepše delo človeške ljubezni — umetnosti — ki pa je najlepša in najuspešnejša, kadar je nežna, tih, nevljudna, brez spakovanja — človeško prisrčna.

Zate veste, to pot razstavljam podobe, polne ubranosti brez močnih kontrastov in kričevih barv, podobe pokrajini, ki so razsvetljene ne toliko od sonca, kolikor od svetlobe, ki je v slehernem človeku.

Sicer pa, kaj bi danes s plakatom? Treba nam je ljubezni — umetnosti, ki je, kakor je naš predsednik g. Šentel tako lepo povedal, izven vsake surovosti.

Dve naši Cliviji

V Operi igrajo Dostalovo opereto »Clivija«, eno zmed značilnih, vendar ne najbolj povprečnih ustvaritev šlagerke glasbe, kakor se je razširila zlasti v razdobju med dvema vojnama. V tej opereti se izmenjujeta v na-

Janja Baukart-Sterle

glavni vlozi operne pevke Clivije Grayeve dve prikupni zastopnici našega strokovno obračunega gledališkega naračaja: Prva je nastopila gđ. Vilma Bukovčeva in dosleda prav lep uspeh; danes pa poje hvaležno

Vilma Bukovčeva

vlogo Clivije ga Janja Baukart-Sterletova. Alternacija obeh pevk nudi možnost zanimivega primerjanja in osvežitve operetne predstave.

Zatemnitev od 17.10 do 6.20

Kronika

* Hravost list z meči je podelil Führer 23. oktobra generalnemu poročniku Maksimiljanu von Edelsheimu, poveljniku vzhodno-pruske 24. oklopnice divizije kot 105. pripadniku nemške oborožene sile.

* Mleko se ne sme moiziti v cinaste posode, ker nastane s tem nevarnost zastrupljenja. To naj si dobro zapomnijo vsi mlekarji, ki ne smejo uporabljati za shranjevanje mleka nobenih posod iz cina.

* Tudi v planinah je treba upoštevati navodila o zaščitnosti. V »Kärntner Zeitung« čitamo času primerno opozorilo, da ne veljajo zatamnjeni predpisi v dobi sedanja vojne samo za mesta in večje kraje v obljubljenih predelih, temveč je treba upoštevati dana navodila tudi v planinskih krajih. Tudi posamične ležaje kmetije v planinskem svetu se morajo držati zatamnjenih predpisov, kajti kjer je svetloba, je tudi življenje. Življenje pa je v dobi letalske vojne izpostavljen povsod tam, kjer se javlja kakor koli, torej tudi v svetlobi. Zatamnjenosti predpise je treba zaradi tega tudi v planinskih krajih upoštevati z isto vestnostjo kakor drugod v mestih in na deželi.

* Dve nesreči na planinah. Na ozemlju Avstrijskega Alp sta se smrtno ponesrečila planinca Otto Wagner in Ksaver Drexler.

* Tesarjeva nezgoda. Tesar Matevž Koller iz Hölnerja je obsekaval drevesno deblo, pri tem pa mu je iver odletela v oko s takšno silo, da se je moral zateči po zdravniško pomoč v prostore vseučiliške klinike v Gradcu.

* Vpisovanje na meščanski šoli na Raketu se bo vršilo dne 9. novembra za I. in II. razred in dne 10. novembra za III. in IV. razred v prostorih ljudskega doma. Vpisuje se samo dopolne.

Iz Ljubljane

u— Novi grobovi. Umrl je inž. Franc Možna, ki zapuščal globoko užaloščene starše, brata in sestre. Razen najbližjih sorodnikov žaluje za njim še zelo velik krog širšega sorodstva. Pokojniku večni počitek, prizadetim svojem nase iskreno sožalje!

u— Meša za dušnika za pok. profesorjem dr. Alojzom Zalekarjem bo v torek, 7. t. m. ob 8. zjutraj pri glavnem oltarju frančiškanske župne cerkve.

u— V ljubljanski bolnišnici so umrli od 20. do 26. okt.: Camernik A., 45 let, žena delavca, Vodovodna 72; Podjed Marija roj. Aman, 60 let, trafikantinja, Sv. Petra 42; Zorko J., 17 let, diinarn, okol. Stične; Škerlj Janez, 51 let, sin posestnika; Medved Jakob, 65 let, član opemnega gledališča, Javorškova 6; Jesih Anton, 78 let, vojni invalid, Kopitarjeva 2; Rakovec Antonija, 79 let, šivilja, Japljeva 2; Izakar Neža roj. Breclj, 88 let, vdova rudarja, Dalmatinova 3; Munda Pavla roj. Štrumbelj, 50 let, žena zavarov. uradnika, Aleševčeva 8; Refc Lovrenc, 57 let, posestnik, bolnišnica za duševne bolezni; Skole Franc, 29 let, sin prevoznika, bolnišnica za duševne bolezni.

u— Poroka. Poročil se je g. Keršnik Božidar, uradnik KDE z gđ. Korban Majdo, hčerko okrajnega šolskega nadzornika v p. Bilo srečno!

u— V drugem delu III. simfoničnega koncerta radija Ljubljane v ponedeljek 6. XI. ob 19 v veliki uniojski dvorani bo pomnoženi radijski orkester pod vodstvom dirigenta dr. Demila Švare izvajal Beethovovo V. simfonijo v c-molu. Prodaja vstopnic v knjigarni »Glasbene Matice«.

u— Obnoveitev asfaltnega hodnika. Asfaltni hodnik za pešce v Gradišču na odseku med Nunsko in Erjavčevu ulico sta zob časa in izredno živahen cestni promet tako obrabila, da je bil nujno potreben obnoveitev. Dela so se lotili pred dnevi. Staro plast asfalta so odstranili do betonskih temeljev ter jo nadomestili z novo. Delo je napredovalo nekako do polovice. Dokončano bo, čim bo vreme dopuščalo.

u— Mala knjižna zbiranje Zimske pomoči. Kdor še nima knjig, ki jih je založila Zimska pomoč, se bo potrudil v Gradišče št. 4, nasproti Drame in bo za 100 lir izvele 5 knjig. Če ima srečo, dobi različne knjige, če ima pa ne-rečno roko in potegne dvakrat listek z naslovom isih knjig, mu jih zamenjamo. Če doplača količnik treba za knjižotržno ceno.

u— Delavski oder: Delavski prosvetni krožek DPA v Ljubljani uprizarji v nedeljo dne 5. nov. ob 16. uri Danis Demoeurovo dramo »Alkazarski junaki«. Predhodnja vstopnica pri blagajni Delavske zbornice od 11—12.30 in od 17 do 18.30 ure ter pol ure pred predstavo.

u— Upravitelstvo II. moške meščanske šole v Ljubljani javlja, da se prične pouk za učence tretjih in četrtilh razredov v ponedeljek 6. t. m. ob 13., za učence prvih in drugih razredov v torek 7. t. m. ob 8. v poslopiju šole v Zgornji Šiški.

u— Nove hiše v Strelški ulici. V Strelški ulici pod Gradom so v poslednjem času sezidali nekaj novih hiš, dve na sta tik pred dovršitvijo. Največja nova stavba je trinadstropnica na oglu Strelške in Strossmayerjeve ulice. Poslonje ima učinkovito prokele ter lepa in sodobna stanovanja. Razvijajočemu se prometu primerno so uredili tudi ogel nove hiše. Malo dalje, na desni strani ulice pod Gradom, so zgradili nove dvonadstropne stanovanjske hiše. Te stavbe so pomaknili nekaj metrov stran od dosejanja mejne ulčne črte, kar se da slutiti, da bo Strelška ulica v bodočnosti znatno razširjena. Da bi nova človeška bivališča očuvali pred vago, so odkopal.

Nestvilne bolezni so za človeka velika in huda nadloga. In koliko jih je, ki ogrožajo že otroke!

Kaj bi dejali, če bi vam kdo obljubil: Najhujšega nahoda te rešim v enem dnevu? In kaj šele, če bi potem svojo obljubo tudi pošteno izpolnil? Take in še večje obljube je dajal in jih v blagor tpečih izpolnjeval

SEBASTIJAN KNEIPP.

Ves svet mu je priznaval nelzmerne zasluge, da je ljudem pokazal preprosto in naravno pot do zdravja: uporabo vode in zelišč. Kar pa je v skoraj 50 letih praksi uspešno opravljal, je zapisal dve leti pred svojo smrtjo v trepetim posvečeni knjigi:

MOJ TESTAMENT

Blasnikova tiskarna je za 50 letnico Testamenta izdala knjigo v slovenskem prevodu, saj tudi sama slavi 100 letnico Velike Pratičke. Moj testament je že natisnjen in bo v kratkem izšel. Mnogi so se že doslej radi »knajpali«, poslej pa jih bo Kneipp sam natančno učil — negovati zdravje za nesčljivo in poceni — s samo vodo in zeli.

precejšen del hrba in ga izolirali. Z novimi stanovanjskimi hišami je naglo se razvijajoča Strelška ulica mnogo pridobila.

u— Se vedno Vas čakajo dobroti druge ljudske tombole, izbrane knjige in dodatni denarni dobroti. Čas za dviganje je še do 15. t. m. Preglejte tombole tablice, če ste pa založili časopise z izžrebanimi številkami, Vam jih radi pregledamo v tomboleskem oddelku.

RAZSTAVA PROF. RADIN MILAN SALON KOS PREHOD NEBOTICNIKA

u— Umestnost ukinitev nekaterih tramvajskih postajališč. Ukinitev nekatere ih postajališč elektr. črne železnice je bila umestna in potrebna. Izkazalo se je, da uk. enih postajališč tramvajski potniki ne pogrešajo. To je tudi razumljivo, saj so bila ponekod resda prepegosta, tako da niso mogli tramvaj razviti primerne hitrosti in prenečkanterkrat so se vozovi ustavljali, ne da bi bil kdo izstopil ali vstopil. Tramvaj sedaj — kadar je dovolj toka na razpolago — mnogo hitreje brzi po mestu in voznika ni več tako dolgočasna, kakor je se b. la, ko so se morali tramvaj skoraj za vsakim oglom ustavljati.

u— Deževno vreme ovira cestna dela. Pred kratkim so se lotil temeljitega popravila cestišča na zgornjem delu Tržaške ceste. Cestišče bodo namreč katrznizirali. Zaradi dolgotrajnega deževja pa so moral zaključna dela prekiniti. Katrzniziranje vrhne plasti je namreč možno samo v suhem vremenu, ker sicer delo ni solidno. Popravilo Tržaške ceste so vsi z zadovoljstvom vzeli na znanje.

u— Letošnje Vodnikove knjige (roman Ljuzeta Zupanca »Pod križem« in Vodnikova pratika 1945) izidejo v drugi polovici t. m. Poverjeniki in člani pohitte z nabiranjem in s priglasenjem. Članarina znaša letos 38 lir. — Strnimo se v krog Vodnikovcev!

u— Vse diake in dijakine opozarjamo na instrukcije vseh predmetov za vse razrede srednjih šol in tečaje tujih jezikov. Vpisovanje dnevno: Informacije in prospekte: Specijalne instrukcije, Kongresni trg 2/II.

u— Večerni trgovski tečaj pri Trgovskem učnem zavodu, Kongresni trg 2. Vam nudi praktično izobrazbo, potrebno vsakomur. Izbra predmetov po želji (knjižgovodstvo, korespondenca, stenografija, jezikl itd.). Učnina zmerna, vpisovanje dnevno še ves teden. Informacije in prospekte daje ravateljstvo.

u— Za slepo mladino je pokonila rod. bina g. dr. G. Piccolija znesek 500 lir v počastitev spomina blagopokojnega g. dr. Antona Rogine. Zavod za slepo mladino se za blagi dar najsrčneje zahvaljuje.

STOTA

VELIKA
BLASNIKOVA
PRATIKA
je izšla
1945

u— Za »Dom slepih« je daroval g. primarij dr. Vladimir Guzelj 400 lir v počastitev spomina blagopokojne gospođice Javornik Josipine in namesto venca na njeno krsto. Istotako sta v počastitev spomina na pok. g. prof. Franca Kobala darovala Rogelj Vilko in Ruta namesto cvetja na grob o Vseh svetih 100 lir. Za plemenit idar se v imenu odbora iskreno zahvaljujemo.

u— Knjižgovodski tečaj in posebni za stenografijo, strojeopisje i. t. d. Praktično znanje, koristno vsakomur sedaj in v bodoče v zasebnem in javnem poklicu. — Izbra predmeta po želji. — Vpisovanje ves teden. — Informacije: Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Domobranska cesta 15.

u— Učite se strojeopisa! Praktično znanje, koristno vsakomur sedaj in v bodoče v zasebnem in javnem poklicu. — Novi dnevniki in večerni tečaji prično 6., 7. in 8. novembra. — Pouk dopolne, popoldne ali zvečer po želji. — Vpisovanje dnevno. — Informacije, prospekti: Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Domobranska cesta 15.

u— Zaradi zločinstva obrtne prevare je bil v torek pred okrožnim sodiščem obsojen 24 letni samski klepar Julij Vrhovec z Rakeka na 3 leta roboje. Obtoženec je julija in avgusta izvalil posestniki Mariji Jernejčičevi nad 12.000 lir in razne jestvine. Obljubil ji je, da bo posredoval pri policiji v Ljubljani za izpušitev nekih njenih sorodnikov in znancev. Vrhovec pa je denar zapravil za svoje potrebe in ni ničesar ukrenil v korist prizadetih. Pred sodnikom se je branil krivde in je zatrjeval, da je denar izročil nekim neznancem. Obsojen je bil po §§ 334 in 337.

u— FORMICOT PASTILE ZA DEZINFEKCIJO UST IN GRLA dobite v lekarnah.

u— Nalivna peresa boljše vrste in dobro ohranjena stalno kupuje tvrdka EVEREST, Ljubljana, Prešernova ulica 44.

OLJA IZ ESENC

pomaranč, limone, bergamota, drobnih zrnc bigarada.

Aromatične sadne meze za pijače in sladoled naslednjih okusov: pomaranč, limona, višnja, breskev, marelica, banana.

Praki z vanilijo in brez nje za sladoled v vseh okusih.

Aromatični kislasti izvlečki z esenco limone, rožmarina in kadulje.

SANNELLA & RISTUCCIA

Via Priv. S. Martini 8 — MILAN — Affori

Tel. 691058

Opozorilo

Ljudje ostajajo nemoteno po stanovanjih in drugih lokalih in mnogo jih je še danes, ki še niso uredili svojega hišnega zakonlišča. Uprava policije ponovno opozarja, da so hišni stavežine oziroma njihovi namestniki osebno odgovorni, da gredo val hišni stavežinci takoj ob znaku za alarm v zaklonišče. Zato bodo policijski organi vršili občasno kontrolo.

Zatamnitev od 17.10 do 6.20

Iz Novega mesta

Naš oder. Poročali smo že, da je pri. pravilaj G. Cigler za naš oder Snelgijeco v novi izdaji. Zanimanja je bilo dovolj. Stvar pa je iz neznanega vzroka zaspala, četudi so bile kakor nam je znano, vloge že razdeljene. Kar velja za glasbo, velja tudi za oder, posebno če gre za izvorno delo našega rojaka. Znano nam je, da so se palčki (otroci iz ljudske šole) igre zelo veselili in se kar »teptali« za vloge. Ako ni nepremostljivih zaprek, bi želeli videti to igro za stare in mlade kmalu na našem oderu, ki že tako dolgo sameva.

Pelkov trg. — Proti pričakovanju je bil petkov trg živahen. Jesenski dež ni motil okoličank, da ne bi prinesle polne košare in jerbase na trg. Mnogo je bilo zopet zelja in endivije, ki je po 230 lire glava. Špinača krožnik 5 lir, rodev 3 za 5 lir, repa po 2 lir, kisa repa 10 lir kg, jabolka 10—12 lir kg, orehi 40 lir kg, napol rdeči paradižniki 8 lir kilogram, parnika 2 lir kos. Mnogo je bilo slaščic smetane po 20—30 lir skodelica, sirčki po 2 lir. Precej je bilo tudi surovega masla po 14 lir kolobarček (5—6 dke). Česna, čebule in krompirja ni bilo. Petelčki in jarečke po 100 lir komad. Jaje tudi ni bilo ali pa le — za sol ali petrolej. Ljudje s cenami svedča niso bili zadovoljni, ali vsaj najnujnejše se mora kupiti, četudi je petrirano drago. V kratkem bodo oblastva ukrenila vse, da bo na trgu red in da se ne bo zahtevalo za blago petriranih cen. Za to pa bosta odgovarjala i prodajalec i kupec kajti res je, da nekateri m visoke cene ne gredo do živega, saj so temu primerni tudi dohodki, zato plačajo vsako ceno — v škodo onim družinam, ki morajo trikrat obrniti vsako lro, preden jo izdajo, če se hočejo vsaj »skromno« prebiti skozi ves mesec. Vse kupovalke bodo oblasti zelo hvaležne, ako se ji bo posrečilo ustaviti navijanje cen in jih stabilizirati.

S Štajerskega

V Celju so imeli te dni službeni sestanek, na katerem je okrožni vodja Dorfmeister podal smernice za delo v naslednjih tednih. V veseljem je ugotovil, da so se pevečale zbirke za Zimsko pomoč v Laškem, Rogški Slatini ter celjski okolici. Štabni vodja Mertznik je poročal o oddaji žita na področju celjske obine, okrožni vodja pa je pojasnjeval politični in vojaški položaj ter je pozval zborovalce, naj dokazujejo s svojim ponašanjem, da so vredni današnjih velikih dni.

Na zapadnem bojišču je padel Karel Mikuz, lastnik kavarne iz Gradca.

Na italijanskem bojišču je padel štajerski rojak desentnik Bogomir Senekovič iz Gradca. Zapuščala ženo in druge sorodnike.

V Gradcu je umrla grofica Jelašičeva Olga. Pokopali so jo v soboto 28. oktobra na graškem pokopališču.

V Gradcu je umrla 28. oktobra Terezija Korunova. Pokopali so jo dne 30. oktobra. Nadalje so umrli: Antonija Rotmanova, upokojenec državnih železnic, Anton Zelko, 73letni Martin Dokl, 25letni Oton Horvat, kmetica Terezija Pichlerjeva ter zasebnica Marija Vesjakova.

V Gradcu je umrl 27. oktobra Stefan Kozar. K zadnjemu počitku so ga položili dne 30. oktobra.

Nesreča z granato. V Gotovljah pri Celju so našli otroci ročno granato. Pokazali so jo 42letnemu Francu Mušiču, ki jo je tako dolgo ogledoval, da mu je eksplodirala v rokah. Pri tem so bili ranjeni 14letni Alojz Mušič in 10letni Karel Mušič.

Nesreče in nezgode. 43 letnega Jožeta Cokarja iz Maribora je avtomobil podrl, da je dobil poškodbe na glavi. 28 letni Stanislav Avbelj iz Maribora je prišel med delom z roko v stroj, ki mu je odrezal desni palec in kazalec. 58letni posestnik Janez Lorhek iz Sv. Jakoba je padel ter si zlomil roko. Ponesrečenci se zdravijo v mariborski bolnišnici.

Z Gorenjskega

V Šmohorju so priredili zborovanje, katerega so se udeležili številni domačini, moški in ženske. Prišel je tudi okrožni vodja s predstavniki civilnih in vojaških oblasti. Vodja za kmetijske zadeve je na sestanku obravnaval vprašanje prehrane, proizvodnje, oddaje in razdelitve pridelkov, potem pa je sledilo poročilo o političnem in vojaškem položaju.

Višja šola v Beljaku je obhajala te dni 75letnico svojega obstoja. Ob tej priliki je bila prirejana primerna svečanost, katere so se udeležili tudi predstavniki beljaškega mesta.

V Vetrinju na Koroškem je priredil okrožni vodja Hochsteiner iz Kranja zborovanje, na katerem je zborovalcem pojasnjeval politični in vojaški položaj.

V Prevaljah so pokopali 67letnega Janeza Volino, ki je bil 43 let član ondotnega gasilskega društva. Na grobu mu je izrekel poslednje slovo okrožni gasilski vodja iz Velikoveca, k besedi pa se je oglasil tudi krajevni skupinski vodja Glantschnigg.

V Zgornjem Dravogradu so skicali sestanek v ondotni šoli, kjer je višji skupinski vodja Fercher-Lendorf govoril pripadnikom stranke o Sovjetski Uniji in židovstvu.

Na bojišču so padli koroški rojaki: višji desentnik Franc Mačnik iz Celovca, vojak Jožef Mežnar in njegov svak Ignacij Grobelnik iz Velikoveca.

V Dolah na Koroškem je izgubil kmet Mihael Lengfeldner letos v septembru sina Siegfrieda, ki je padel na zapadnem bojišču.

V Velikovecu je nabrala mladina za jage, gode nad 1000 mark izkupička ter je to vsoto poklonila Nemškemu Rdečemu križu.

Spremembe v železniškem prometu. »Kärntner Zeitung« porča, da so s 1. novembrom nastopile nekatere omejitve v železniškem prometu med Celovcem in Mariborom. Vlak št. 611, ki vozi iz Spodnjega Dravograda proti Mariboru, ohaaja odšel iz Dravograda ob 4.05 minut ter prihaja v Maribor kakor doslej. Vlak št. 621 odhaja iz Celovca proti Spodnjemu Dravogradu ob 17.32 s prihodom v Spodnji Dravograd ob 19.44 Vlak št. 612 odhaja iz Maribora ob 3.44. Prihod v Celovec kakor doslej. Vlak št. 620 odhaja iz Spodnjega Dravograda proti Celovcu ob 19.48 in prihaja v Celovec ob 21.55. Vlak številka 8960, ki vozi iz Velikoveca proti železniški postaji, odhaja iz Velikoveca ob 18.15 minut ter prihaja v železno Kapljo ob 19.15.

Zaradi nedovoljene kupnje s cigaretami sta se morala zagovarjati pred celovskim sodiščem 29 letna Elizabeta Heissenbergerjeva z Dunaja in 38 letni Jožef Žirovnik z

Bleda. Heissenbergerjeva je bila v zadnjem času knjigovodkinja v nekem podjetju, kjer je poneverila nekč ženi 400 mark. Žirovniku je plačala za 450 cigaret 450 mark. Pred sodiščem se je morala zagovarjati zaradi dveh krivde: zaradi tatvine in zaradi preplačila cigaret. Žirovnik, ki je bil v Celovcu zaposlen kot natakar, se je zagovarjal, da je kupil sam cigarete po visoki ceni. Solnik je obsodil Heissenbergerjevo na polrugo leto ječe, Žirovnika pa na 5 mesecev zapora.

V Celovcu pogrešajo od 10. oktobra dalje 80letnega staroupokojenca Jožeta Wolbarta. Mož je odšel z doma in se ni več vrnil. Ker ga čisto zapuška spomin je verjetno da je Wolbart zablodil ter se ne more vrniti domov z lastno močjo.

Iz Trsta

Več discipline. Z ozirom na posebne prilike vojnega časa se pozivajo zlasti prebivalci, da kažejo neko iko več discipline, pa tudi več razumevanja za manjša in večje težave, ki so neogibno povezane z vojnim časom. Posebno poglavje tvori prenapolnjenost prometnih sredstev. Gneča ob vstopu ter izstopu iz tramvajskih vozil ter avtobusov ni samo nedopustna, temveč daje tudi povod za incidente in pojave, ki ogrožajo javno varnost. Od 1. januarja dalje je bilo zaradi tega nč manj kakor 173 nezgod. V nekaterih primerih so bile poškodbe smrtno. Rezen tega se je pripetilo 662 incidentov. Stiri tramvajvska vozila so bila izločena iz prometa, ker ni moglo poškodovanih vozil popraviti. Tako cenijo skupno škodo, ki jo ima zaradi tega družba ACEGAT, na 186.500 lir. Tržaška oblastva pripravljajo stroge ukrepe, namenjene nediscipliniranim potnikom. Vsekač bi bilo bolje, če bi se vsak tržaški prebivalec vedel tako, da ne bi bila potrebna izvršitev strogih ukrepov.

Smrtna kosa. Te dni so umrli v Trstu: 63letni Rudolf Kosič, 7letni Darij Vouk, 81letna Ana Kumar-Furlan, 76 letna Marija Karis, 52letna Marija Vasilčič, 29letna Cita Matejka, 67letni Ivan Brajko, 47letna Karolina Stokovič, 17letna Emilija Meletič, 80letna Ema Milošević, 69letna Marija Glavin-Furlan, 80letni Jožef Sitar, 66letna Marija Stoka-Puntar, 87letna Marija Dovgan, 70letna Uršula Zagar, 70letni Vranc Božič, 26letna Angela Novak-Kofol, 18letna Elizabeta Lulič, 72letni Franc Srebot ter 12letni Sigfrid Zaven.

Himen. Poročili so se v Trstu: prvi kuhar Evgen Piazza in gospodinja Bruna Cigoj-Sabodin; uradnik Nino Savli in frizerka Italia Primi; uradnik Anton Lenec in gospodinja Stela Davoggia; uradnik dr. Anton Bartol in gospodinja dr. Jožefina Fontanot; sofer Andrej Ličen in gospodinja Jolanda Gioni.

Srebrni delovni jubilej. Pri tržaškem arzenalu deluje 25 let tehnični uradnik Roman Novak. Vodstvo podjetja in tovaršji so mu ob jubileju zgledega službovanja izrazili svoje čestitke in proslavili njegov srebrni jubilej.

Uspešna borba proti črni borzi. V letošnjem septembru je bilo na operacijskem področju Jadranskega primorja 1719 ovadb zaradi črne borze. Pred posebnim sodiščem je bilo izrečenih 859 sodb. Skupna globa znaša v smislu izrečenih obsodb 5.223.223 lir. Skupna zaporna kazen pa 73 let in 10 mesecev. V večini primerov ovadbe in obsodb gre za protizakonito navijanje cen in skrivni zakol.

Izopana mesarija. Drzni uzmovčji so se vtihotapili v mesarijo Ariga Gropardija v Zorutijevi ulici 2 ter odnesli 145 kilogramov zaseke, 25 kg masti, 2 kg govedine, piščanca in nekaj govtovine. Gropardi je oškodovan za 7.000 lir. Tržaška policija se zanima za uzmovčje.

Iz Gorice

Ukinitev avtobusnih prog. S 1. novembra sta bili ukinjeni avtobusni progi Gorica—Solkan ter Gorica—Ločnik. V veljavi ostanejo avtobusne vožnje na osrednje pokopališče z odhodom s Travnika ob 15, s pokopališča ob 16.

Nobenih duplikatov za izgubljene živilske nakaznice. Pokrajinski prehranjevalni urad v Gorici opozarja, da je prepovedano izdajanje duplikatov izgubljenih živilskih nakaznic. Vse predložene prošnje bodo odklonjene.

Razdeljevanje jaje. Goriški potrošniki prejmejo te dni jajca po 7 lir za odrezek 24 živilske nakaznice. Jajca se dobijo v trgovinah A. Orzana, F. Orzana, Parona, Pecile, A. Petarina, S. Pin, Savli in Rištits.

Mrtvaški zvon. V Gorici so umrli te dni 72letni kmetovalec Ivan Nardin, 77letni gostilničar Andrej Lužnik, 84letna Jožefina Klavara-Peric, 64letni natakar Alojz Casadei, 90letna gospodinja Novak-Kosmač, 34letna gospodinja Romilda Treo, 3letna Alice Spacapan, 66letna gospodinja Katarina Figelj, 64letna gospodinja Terezija Vižintin-Moser, 66letni kmetovalec Jožef Spacapan.

Poročili so se v Gorici električar Milan Kacin in gospodinja Marija Peršola, urar Julij Graton in šivilja Ana Doljak, uradnik Elvin Stuparič in gospodinja Ana Bandolin, zasebnik Alojz Topičar in šivilja Terezija Zanin, uradnik Karol Cigoj in kmetovalka Valerija Leon.

Še so poštenjaki med Goričani. 56letna gospodinja Jožefina Kolenc, ki stanuje v ulici Rabatta 5, je bila po opravih v neki trgovini v Marconjevi ulici. Pri tem je pozabila na prodajalni mizi več živilskih nakaznic. V trgovini je bil tudi Goričan, ki je opazil živilske nakaznice. Vzel jih je ter poiskal Kolenčevu, ki ji je izročil pozabljene živilske nakaznice.

Nesreča zaradi eksplozije izstreka v Mirni, 18letna Ana Pipan iz mirnske okolice je našla na bližnjem polju izstrelek, ki je eksplodiral. Pipanova ima več poškodb po obrazu. Prepeljali so jo v goriško bolnišnico.

Ljudsko gibanje v Gorici. Dne 26. oktobra so bila v Gorici 3 rojstva, 2 smrtna primera in 2 poroki. Dne 27. oktobra 2 rojstva.

Drage knjige. 25 letna gospa Dolores Tomazič iz Dolge ulice 20 je sla v neko goriško knjigarno nakupovat knjige. Ko je hotela plačati, je spoznala, da ji je izginilo 330 lir gotovine, razen tega tudi več živilskih nakaznic ter osebnih dokumentov.

Drzna roparja. V stanovanje gospe Stefanije Simičeve v Giustinijanijevi ulici sta vdrla neznan roparja, ki sta s samokresom v rokah prisilila Simičevo, da jma je izročila radijski aparat in harmoniko znanke »Soprani«. Roparja sta izginila brez sledu. Škodo cenijo na 30.000 lir. Go-

riška policija je pričela s poizvedbami za zlikovcem.

Vse krađe. Iz hleva kmetovalca Leopolda Spesota v Fari ob Soči so neznanzi odpeljali 20.000 vrednega vola. — Nemeščencu Miroslavu Kacinu s Placute 13, je bila ukradena živilska nakaznica. — V času, ko se je 55letna gospodinja Jožefina Bandelj zatekla med alarmom v zaklonišče, ji je tatinski zlikovec odnesel kilogram masti. — 42letni mehanik Kazimir Čuk iz Svetogorske ulice 236, je pustil svoje kolo pred neko gostilno. Ko se je vrnil, ni bilo več kolesa. Primeri tatvine so javljani goriški policiji.

Nezgode v Gorici ter okolici. 13letni Marjček Čekko iz Gradišča v Vipavski dolini je padel na dvorišču in si zlomil desno nogo. — Levo nogo si je zlomil pri padcu P. Acid Karna iz Semeniške ulice 3. — Z voza je padel 62letni Umberto Glešič iz Ulice sv. Gabriela 18 in si zlomil desno nogo. — Slična usoda je doletela 32letno Edo Gorier iz Slovrenca pri Moši. — Levico si je izpahnila 8letna Irida Bresan iz Romansa ob Soči.

KINO UNION Telefon 22-21
Umetniška komedija
RAJ NA ZEMLJI
Hans Moser, Adele Sandrock, Heinz Rühmann, Theo Lingen in drugi odlični dunajski igralci
Predstave ob 10.30, 15., 17. in 19. uri

KINO SLOGA Tel. 27-30
Hilde Krahl in Albert Matterstock v sijajni veseligradi
GRAND HOTEL PARADISES
Predstave ob 10., 15., 17. in 19. uri

KINO MATICA Telefon 22-41
Zabavna ljubavna komedija
POLETNE NOCI
René Deltgen, Suse Graf, Ernst von Klipstein
Predstave ob 10.30, 15., 17. in 19. uri

KINO MOSTE
Marika Röck poje in pleše v filmu
PLES S CESARJEM
Predstave: delavniki ob 19., sobota ob 17. in 19., nedelja ob 10.30, 14.30, 16.30 in 18.30

Cestna dela v središču Ljubljane

Ljubljana, 4. novembra
V okviru mnogih cestnih del, ki so bila že dokončana ali pa so se v načrtu, so v teku tudi urejevalna dela na nekaterih ulicah strogega središča našega mesta. Sem spadajo popravila cestnih in hodniških površin v Tomonovi ulici, na delu Puherjeve ulice ter na delu Gajevne in Gledališke ulice.

Cestnišče Tomonove ulice, ki sega v ravni črti od Ulice 3 maja vzdolž Narodnega doma do Puherjeve ulice, je bilo v celoti temeljito urejeno. Vse cestnišče so najprej globoko prekopali, nato utrdili s plastimi lomljenega kamena in slednjič vrhnilo s plast masala. V zvezi s temi deli so urejili tudi oba hodnika za pešce ter požarniške obzidje. Cestnišče je sedaj ravno in primerno napeto tako da more voda pravilno odtekati. Prednosti katrinskih cestnišč so znane.

Na enak način je bilo urejeno tudi cestnišče Verdijeve ulice na odseku od Gledališke do Tomonove ulice. Verdijevo ulico je na tem kratkem odseku znatno ožila. Obenem z urejenjem cestnišča so urejili tudi hodnik za pešce in drugo, kar spada k sodobni ulici v mestnem središču. Verdijevo ulico je sedaj vsa urejena. Na odseku od Dunajske ceste do Gledališke ulice je na najspodnejši način asfaltirana in spada med najbolj široke in najlepše prometne žile Ljubljane.

Med najmanj urejene ulice strogega mestnega središča spada Puherjeva ulica, ki teče vstran Verdijeve ter vzhajajo Dunajsko in Bleiweisovo cesto in dalje s Tivolijem. Na odseku od Dunajske ceste do Gledališke ulice je zelo ozka in za vozovni promet nesvarna. Primerno široka in ravna je od Gledališke ulice dalje. Ta del Puherjeve ulice ima na obeh straneh urejene hodnike za pešce, na cestnišču pa so v teku urejevalna dela, ki so bila prekinjena z nastopom deževja. Čim bo vreme dopuščalo, bodo cestnišče na sodoben način uredili.

Veliki kupi lomljenega kamena v Gledališki ulici ob poslopju klasične gimnazije dokazujejo, da bodo tudi ta del ulice, ki se ni tlakovala, uredili po vzorcu prej imenovanih ulic.

S temi deli je bil narejen velik korak k dokončanju urejenosti cestnega omrežja v najozkejšem središču našega mesta, odnosno predelu med Dunajsko cesto in Selenburgovo ulico, Bleiweisovo cesto ter Gosposvetsko cesto in Šubičevovo ulico. Netlakovane ulice so v tem delu mesta prava redkost. Sem spadajo: Beethovnova ulica od Pucenčeve do Šubičeve ulice, Puherjeva ulica od Dunajske ceste do Gledališke ulice, kjer bo ostala do nadaljnjega neurejena, in Gledališka ulica od klasične gimnazije do Gosposvetske ceste. Vse druge ulice, odnosno njih odsek, so asfaltirane ali vsaj tlakovane. Selenburgova ulica je tlakovana s leseniimi kockami, kar se je izkazalo kot zelo trpežno. Dunajska in Gosposvetska cesta pa s granitnimi kockami, zalitimi z asfaltom. Skoraj vse te ulice in ceste imajo lepe in široke hodnike za pešce, večji del asfaltirane ali tlakovane z gladkimi granitnimi ploščami ali vsaj obrobene in uravnotežene.

Ta del mestnega središča se odlikuje po vodovodno ležerih in ravnih ulicah, pravokotno se križajočih med seboj in primerno širokih. Ob njih so zrasle najlepše in najvišje stavbe. Pri našem razvoju tega področja se zlasti očituje dokončna izgradnja čeznega mestnega središča, ki bo že v bližnji bodočnosti ena sama velika harmonična celota od Ceste 800 let Ljubljane do Tabora, Ambroževke trga, Poljanske ceste, Mostnega in Starega trga ter Rimske in Bleiweisove ceste. Tedaj bo imela Ljubljana sodobno in enotno središče, ki se je razvijalo iz posameznih predelov.

Darujte za Socialno pomoč!

D. Goebeler: 29
Sestri in »on«
Roman
»Pojdimo torej vsaj zdaj še v paviljon, tam lahko skupaj sedemo k vodi. So tudi predstave na poletnem odru. Vaju ne miče.«
»Da,« je Cilika vzkliknila, »da, to bi lahko napravili!«
Roza Fabriciusova pa je kratko in hladno odrezala: »Najbrže si pozabila, da ima sestra Renata danes prosto in da ob takih dnevih nikamor ne hodim. Sestra Gerda je še premlada, otrok in nadzorstva ji ne morem zaupati.«
»Torej ne bo nič, Cilika. Skoda, rad bi vaju bil seznanil s neko pevko, ki danes prvič nastopa. Poznava se še iz Kodanja; kot kabaretna veličina z lepo prihodnostjo bi te gotovo zanimala. Cilika, če se prav spominjam, si že kot otrok dobro igrala in pela, in tamle vidim klavir.« Pokazal je na glasbilo, ki je stalo v sosednji sobi.
»Celo pevske ure imam pri Artosjevki, ki je bila prej članica opere.«
»Kako zanimivo!« Pogledal ji je naravnost v oči. »Lundborgova, ki nocoj poje v paviljonu, bi bila torej vseokoli dogodke zate. Same te sestra Roza staremu prijatelju gotovo ne zaupa?«
Temna rdečica je planila Rozi v obraz.

Vrtnarjevo delo v novembru

Z novembrom nastopa čas, ko moramo vrtno zemljo, preden pritisne hlad mraz, popolnoma obdelati. Nobečelana naj ne ostane nobena gredica. Skrbno obdelovanje zemlje nam bo prihodnje leto zagotovilo dober pridelek.

Čiščenje vrtnih gredic
Takoj ko v oktobru in novembru pobremo z gredic zimsko povrtnino, temeljito očistimo zemljo. Ostanke povrtnine in plevel z nosimo na kompostni kup. Na gredicah ne sme ostati prav nič. Mnogo boljše je, če ostanke kompostiramo, kakor da bi jih podkopali. Izjemoma ravnamo drugače s povrtninskimi ostanki, ki kažejo znake raznih bolezni. Te ločimo od drugih odpadkov, če so že suhi, pa jih sežgemo. Nihakor pa ne smemo znošiti bolezenskih kalov skupno z odpadki na kompostni kup, ker jim bi tako omogočili, da se vzdržijo čez zimo in nato prihodnjo pridelovalno dobo zopet razvijajo svoje škodljivo delovanje. Posebno pazimo na kocene zelja, v katerih se skrivajo mnog znani škodljivci. Nanašene kocene vsega posebej rahlo izgrajemo iz zemlje, jih posušimo in sežgemo.

Gnoj in njegova kakovost
Ko smo gredice temeljito očistili, jih najprej pognojimo. Gnojenje je potrebno povsod, kjer hočemo podkoptati hlevski gnoj. Če je le mogoče, gnojimo že v jeseni. Gnoj si priskrbimo že poleti, ga nalozimo na ploske kope, ki jih pokrijemo s tanko plastjo zemlje. Če je kupljeni gnoj vlažen, raztrosimo na prostoru, kjer ga nakopičimo, 20 cm debele plast šotne strelje, da tako preprečimo pronicanje gnojnice v zemljo. Plasti šotne strelje so zelo koristne tudi v notranjosti kupov. Ni pa potrebno, da bi bile tako debele. Sammetnu gnoju, ki se zelo rad ogreje, dodamo nekoliko kajnite. Ta sol ga ohrani svežega in vlažnega. Kupi gnoja naj bodo visoki le 1,5 m in v dobro stlačeni. Ob takim ravnanju z dragocenim in zelo važnim hlevskim gnojem nastopi pravočasno počasnno prženje in razpolagamo jeseni z odličnim kratkim gnojem. Če je presuh, ga od časa do časa polijemo z gnojnico. Po možnosti se izognemo podkopavanju svežega gnoja. Tak je izjemoma koristen v težki zbiti zemlji, ker jo najprej zrahlja in prečisti. Ob pravilnem gnojenju gnojimo vsako gredico šele vsako tretje leto. Zato ne smemo gnojiti štediteljno, temveč obilno.

Večina vrtnarjev otroj kupuje. Vedeti mora zato nekaj o njegovi kakovosti. Večina najraje kupuje gnoj iz hlevov goveje živine. Tak gnoj je čisto pomešan z žaganjem, odpadki smrek ali tudi z mahom. Zato je uporaben le za najtežjo zemljo. Njegov počasi gnojilni sestavi deli ležijo v trdi zemlji dolgo časa kot tuja telesa, jo rahlejo in zrahlja. Lahko, dobro zemljo tak gnoj pokvari. V tako zemljo podkopamo gnoj, sestavljen iz slamatne ali šotne strelje. Le tako se bo v zemlji tvorila prstena. Če je gnoj zelo vlažen, skoraj tekoč, mu moramo pr. zlaganju na kope dodati mnogo šotne strelje. Tako preprečimo izgubo važnih hranilnih snovi, ker šotna strelja verka vso vlago. Gnoju bi sploh morali posvečati več pažnje, kakor je to običajno.

Uporabnost hlevskega gnoja
Na vrtnih ni vedno mogoče, da b. uporabljali za določeno vrsto zemlje določeno vrsto gnoja. Poudarili smo že, da dajejo vrtnarji prednost gnoju goveje živine. V večini primerov ga najraje dobijo. Razen tega je vlažen in hladen in ga za vrtno zemljo, ki je v večini primerov lahka uporabljajo z največjim uspehom. Za težko zemljo je gnoj goveje živine manj priporočljiv.

Težka zemlja, ki je mrzla, zbita, mokra, najbolj izkoristi suh, topel in slamatnat konjski gnoj, ki ga danes ni lahko dobiti. Konjski gnoj greje zemljo, jo boljše zrači in rahlja. Ni pa vedno priporočljivo, podkopati ga presvežega. Če ga uporabimo za površino zemljo, ga zložimo čim bolj zgozdaj na kune, da dobro prepi, predno ga podkopljemo. Ker je zelo suh, ga večkrat polijemo z gnojico.

Gnoj malih živali
Gnoj koz, ovc in kuncev vsebuje obilo hranilnih snovi in je zelo uporaben za lahko zemljo. Tudi tega moramo pravočasno zložiti na kune, da nastopi kmalu njegovo razkrajanje. Prasičji gnoj je posebno primeren za toplo zemljo. Priporočljivo pa je, da z gnojem razvije gnoj na kune med seboj pomešane in tako mešanico potem tudi podkopljemo. Če zlagamo različne vrste gnoja na kune, morajo biti posamezne plasti tanke. Tako se najboljši premešajo. Napačno je, metati gnoj v jame, v katerih se zbirata voda ali gnojica.

Med perutninskim gnojem sta kokišji in golobji gnoj posebno uporabna, ker vsebujeta veliko hranilnih snovi. Perutninski gnoj dodamo hlevskemu gnoju, ga kompostiramo s šotno streljo ali ga b. uporabljamo za izdelavo.

Opaznilo

Uprava policije, oddelek za protiletalsko zaščito, ponovno opozarja, da morajo biti prepletkane z belo barvo vse varovalne kladke pri zaslikih izhodih, ravno tako morajo biti prepleskani vsi predmeti, ki se iz katerega koli razloga nahajajo na cesti, kakor n. pr. bencinske sesalke itd.

Z rastočim nemirnim je bila poslušala njun razgovor. Kaj je bilo to, kaj je kani la človek? Iskala je besed in jih zaznala našla. Hladno ga je premerila od glave do nog, kakor da ga tehta in ocenjuje: »Oh, zakaj je ne bi zaupala? Na takoga star ga prijatelja se pač res lahko zane.« Te besede je izrekla s posebnim poudarkom, in res je bil zdaj on tisti, ki se mu je jezero zablskalo v očeh.
Nato se je zasmejal: »S'ar sem, da a še vedno ne dovolj, da bi smel hoditi mladim deklicam za varuho. Nu, pusti jo to, odločimo za drugič, morda e vendarle ponudi priročnost, da vaju zvedem v Lundborgovo — Obrnil se k Ciliki. »Mas-kaj bi se lahko naučila od nje.«
»Od kabaretnih pevke?« je Roza podsmehljivo vprašala, in na jeziku ji je bilo, da bi dostavila: — ki jo ti poznaš! Toda udriža se in je v obnili pomenek drugam: »Sploh se čudim, da si še tu. Kaj ne pojdes spet na Nizozemsko, v stricevo tovarno?«
»Jeli, to bi ti bilo všeč?« je pomislila s prihujenim gnevom, vendar se je prijazno nasmešnila: »Ne, draga stara prijateljica, striceva tovarna se je zdavnaj prelevila v delniško družbo. Zase sem našel tu pravočno službo, kasneje pa pojdem spet po svetu. Tak pri Artosjevki se učim?« se je mahoma obrnil k Ciliki. »A tam študiraš menda same operne arije? Krasno! Nu, kak udaren šlager je vendarle vse kaj drugega.«

lovanje gnojnice. Ker brez gnojnice skoro ni mogoče izhajati, je priporočljivo zbirati suh kokišji in golobji gnoj v zabojih ali sodih in ga po potrebi raztopiti v gnojico. Moker račji ali gosji gnoj mešamo z gnojem prasičev, kuncev in koz.

Va vrtni pridelki zahtevajo obilnejšo hrano kakor poljski pridelki. Le obilno gnojena povrtnina daje bogat pridelek. Ob gnojenju vrtnih gredic moramo seveda upoštevati tudi menjavo posameznih pridelkov. Priporočljivo je, da gnojimo vsako gredico povprečno vsako tretje leto enkrat s hlevskim gnojem. Predvsem velja to za gredice s kapunicami in podobnimi, zemljo zelo izpravačnimi povrtninami. Deset stotov gnoja nikakor ni preveč za 100 kv. m vrta. Gnojimo pa vedno v jeseni.

SPORT

Korošci in »Kranjci« na zelenem polju

Danes na igrišču Hermesa: Villacher SV — Hermes
Po mnogih uganjnih je torej le prišla nedelja, ki naj še v drugi nogometni tekmi na ljubljanskem tleh odloči, kako je treba soditi o pravem razmerju med koroškimi in »kranjskimi« nogometom. Danes popoldne bo na stadionu v šiški zbrano vse, kar trenutno priteva med elito v tej sportni panogi tostran Karavank!
Letošnji izid so za pravo oceno obeh reprezentacij, koroške in ljubljanske — čeprav ni točno, da so jih ustvarjali res samo izbrani predstavniki te igre na obeh straneh — vidno usmerjeni v dobro gostov. Prvih 3 : 1 zanje, drugič 5 : 5 in tretjič — še celo doma — spet 4 : 3 zanje, ali vsega recimo 5 : 1 točk in 12 : 9 golov zanje.

Danes je letos zadnja priložnost, da Ljubljana izravna. Ni lahka ta naloga, saj bi morala zmagati s 3 : 0, je pa izvedljiva, tembolj, ker gre za preskušnjo na zelenem polju, kjer včasih razen znanja in sposobnosti odločata tudi volja in odločnost. In na domačem travniku in pred domačim občinstvom je ta cilj še bližji!

Priprave za današnji nastop naših so bile skoraj burne, dani manj koristne na pravem mestu. Ni važno sedaj, zakaj tako; gotovo so priletni premislili vse, da bi mogli domačemu moštvu dati čim večjo udernost in se pri tem okoristiti z vsemi skušnjami z dosedanjih tekem enakega pomena. Zato uravnoteženo računamo, da bo tudi vsak igralec storil svojo dolžnost in po najboljših močeh pripomogel, da bo vsaj ta četrti obračun s Korošci navpril njim zelenemu gledalcem pa tako pričačevano zadostje.

Mnogo jih je bilo, ki so v tem prepričani, zato tudi sami prišli in moralno podpreti lastno enaštevilo, toda marsikdo je taktično odšel nezadovoljen ali celo ozlovoljen. Zdjaj je to spet posebnost: danes bo prišli še enkrat, da vidijo in se sami prepričajo, da so bili zadnjič »razočarani« mnogo bolj slučajno kakor se jim je zdelo prvi hip ali še oni večer, po tekmi. Danes bo to drugače; tako pravimo vselej, kadar — čisto po človeško — upamo na boljše! V primeru, da ne bo mogel nastopiti Bertonec, bo zasedel mesto leve zveze odlični napalalec Iztoka Kumar. Drugače pa ostanke postav, kakor smo jo objavili večeraj.

Na tej tekmi praznuje mal jubilej naš najboljši vratar Oblak. Po 15 letih igranja za Hermesa bo danes nastopil 700-let, za hermežanske barve in Hermožani bodo ta jubilejni nastop tudi proslavili ter svoje ga odličnega igralca nagradili.
Pozivajo se klubi in igralci mladinskega moštva, da odpršljejo vse svoje v poštev prihajajoče igralce za I. in II. mladinsko moštvo na igrišču Hermesa ob 13. uri.
Vse ostalo je znano: vstopnice se prodajajo v naprej v kavarni »Evropi«, spored bo odigran od 13.30 dalje na Hermesovem igrišču v šiški, glavna tekma bo ob 15 in obe bosta izvedeni seveda ob vsakem vremenu. Pridite, da b. igralci »Kranjci« videli na lastne oči, da tudi v tej ponovni tekmi za ugled domačega sporta z žogo ne bodo sami!

Dve igri tudi dopoldne

Dopoldne bosta na igrišču Ljubljane dve mladinski tekmi za točke v nagradnem turnirju, in sicer ob 9. med Mladiko in Vičem (!) ter ob 10. med Korolanom in Iztokom. Prvo srečanje je odločilno za dokončno zasedbo prvega mesta med mladinskimi udeleženci tega tekmovalja.

V nekaj vrstah

Slovaki so izgubili znanega sportnega delavca. Pred kratkim je, komaj 48 let star, v Bratislavi umrl novinar in dolgoletni predsednik slovaškega osrednjega sportnega urada Stefan Jakobec. Z njim je slovaški sport izgubil delavca, ki si je pridobil mnogo zaslug za njegovo poživitev, posebno v zadnjih 5 letih.

»Da, šlagerjev tam ne s'išiš, to je pre-povedano!« je menila Cilika.
»Saj jih tudi treba niti se je Roza oglašila.
»Kako da ne?« Cilika je zdajci vzroila in vzplamela: »Za učenje je vse dobro, Mia Holmova je to Artosjevki v oči povedala. A ta je že taka, da prizna samo težke in resne stvari.«
»Mar reci izbrane, saj se tudi ve ele glasbe ne ogiblje, in mi tukaj takisto ne, pri naših malčkih je zmrom sama rido in rajanje.«
»Kakor da bi to zadostovalo — vsaj meni!« Cilika se je čedalje bolj razvnela. »Da, z otroki naj bi še bilo, a ti pa stric Heinz bi hotel zmerom samo Beethovna, Schumanna in Wagnerja. Jaz pa sem še mlada, da mlada sem.«
»Tako m'ada, da te je srce veselo, Cilika!« je smehovito rekel Tomaž Malter. Prijel jo je za roko in jo stisnil, čuč, kako mu jo prepušča in skrivaj vrača stisk za stisk.
»In zdaj se priporočim! Vstal je: »Hotel sem samo pogledati, kako se imate, ku sem bil tako blizu. Koncert v paviljonu se ob sedmih prične.«
»Zakaj ni bilo moči iti z njim?« Ko je odšel, je Cilika stopila pred sestro. Oči so ji sršale od jeze. »Vsaj enkrat bi imela trohico izpremembe, in s pevko bi se bila seznanila, gotovo bi se lahko kaj naučila od nje.«
»Težko da več in boljšega, kakor od Artosjevke.«
»A vsaj kaj drugega.«
Roza se je zresnila. »Na ta nesmisel ti ne maram odgovorjati, Cilika, in vobče ti ne bom odgovarjala. Kar je Tomaž Malter storil, ne samo meni, ampak tudi najinemu očetu in tebi, da, tudi tebi!« — povzdignila je glas — »to ne spada med stvari, ki jih ni moči pozabiti in odpušiti, ampak med tiste, za katere ima spodoben človek samo prezir. Zato sem proti Tomažu Malteru tako nedostopna in hladna.«
»Heinze, je rekla nekaj minut pozneje, ko je bila sama v svoji sobi: »Oh, Heinz Jordan, kolikšna sreča, da si zdaj tu. Brez tebe kmalu ne bi več vedela kod ne kam.«

Velika operacija snahu sodnega svetnika Helfderinga je bila srečno končana. Heinz Jordan je stopil izpod vhoda bolnišnice in se globoko oddahnil, ko je krenil v smeje se pozni poletni dan. Spat je bilo rešeno človeško življenje, žena je bila vrnjeni možu, mati otrokom. Bil je vesel, neskončno vesel!

MALI OGLASI

Kdor išče službo, plača za vsako besedo 1.00, najmanjši znesek pa to oglase je 1.10. Za število in dopisovanje je plačati za vsako besedo 1.20, za vse druge oglase 1.10. Za besedo, vendar pa plačajo postrovalci 1.10 za besedo. Najmanjši znesek za to oglase je 1.10.
Za vsak oglas je treba plačati dr. improv. takoj 1.00, za daljše nastave ali šifre pa 1.20.

Službe išče

GOSP. POMOČNICA
samostojna, išče službo k mali družini. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Samostojna«, 29511-1.
KUHARICA
vajena vsaga dela in dobre kuhe, išče službo pri dobri hostinji. Gre tudi za gospodinjio h gospodu. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Varna in poštena«, 29588-1.
DEKLE
z znanjem kuhe in ostalih hišnih del želi službo pri dobri družini. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalna služba«, 29586-1.
KUHARICA
bi se rada naučila dekle. Zeli pri v kako kuhinjo ali slično. Zelela bi tudi nekaj plače. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pridna in poštena«, 29597-1.
FRIZERKA
ki zna tudi moško želi premeniti službo. Pisane ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Frizerka«, 29334-1.

Prodaj

GLASOVIR
dobro ohranjen, v brezhibnem stanju, zelo ugodno prodam. Mestni trg 3-II, od 9. do pol 12 in od 2. do 3. ure.
DAMSKO CEVLJE
36-37, nove in rabljene, zamenjam Naslov v ogl. odd. Jutra. 29447-6
2 POSTELJE
iz dragega lesa in eno žimnico na peresih, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29515-6
LEPO OBLOKO
moško, popolnoma novo iz predvojne blaga, — prodam. Ogled dnevno od 12. do 13. in 19. do 20. ure. Naslov v oglasnem odd. Jutra. 29140-6
MOŠKO KOLO
Spezial Westo, zelo dobro ohranjeno prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29346-6
NOV KOZUH
ruski maček krasen, — prodam. Naslov v oglasnem odd. Jutra. 29446-6
VRECE
100. 85 in 50 kg, prodam. Podbešek Filip. Obrtnika 4. Šiška.
TOKINO
kompletna aparatura za normalni kino-film s ojačevalcem in transformatorjem za 110 in 220 volt, vse originalno, novo, malo rabljeno, model kvintalni, popolnoma nov, družina iz srednjeveke dvorane — ima krasen čist ton. Ugodno napravlja. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »150.000«, 29324-6
BLAGO
za moško, obleko, rjavo, sportno s podlogo, prodam. Celovška c. 491.
GLOROK VOZICEK
nov lep, znan in zmogljiv, taponiran, kromen, blatniki in krmilo, predvina material prodam. Pevlarska ul. 5. Kolesarjeva ul. 5. 29323-6
RADIO
sprejemnik 5 ceval, 4 valovne dolžine, krasen model, kvintalni, popolnoma nov, prodam. Na ogled od 13. do 15. ter od 19. dalje. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29387-6
OTROSKI VOZICEK
globok prodam. Predvina material. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29361-6
SNJEŽKE ST. 37
in drške s čevlji, prodam. Oglejati se prijaznost v nedeljo dopoldne pri g. Jerovški v Dvornici. Dunajska c. 12 dvorica. 29404-6
ENIGNE
nemške, večje količino, ugodno prodam. Ogled dopoldne. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29401-6

PREMOG
I. Pogajnik
LJUBLJANA,
Bohorjeva ulica 5
Telefon 20-59

VAJENKO-CA
sprejme specijalno trgovino. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29494-44
CEVLJE, VAJENKA
sprejme takoj. Pina 2. lizanska c. 53. 29464-44
BRIV, VAJENKA
sprejme takoj. Kastelic Franc — Kolodvorska ul. 41. 29262-44
VAJENKO
za damsko frizorno obrt, sprejem takoj. Rep Viktor, frizer, Gle. d. 8/II. 29280-44
VAJENKO
sprejme takoj. Pina 2. lizanska c. 53. 29464-44
VAJENKO
sprejme takoj. Pina 2. lizanska c. 53. 29464-44
VAJENKO
sprejme takoj. Pina 2. lizanska c. 53. 29464-44

2 JAPANSKI VAZI
originalni, vredni 60.000, ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29403-6
VOLNENO BLAGO
črno, za damski plašč, ali kostum, ugodno prodam. Celovška c. 491. 29319-6
2 KOSA BLAGA
za damski športni plašč, ugodno prodam. Celovška c. 491. 29318-6

Z zaključeno naj obnasanje posameznika se bolj pazljivo, ker so ljudje nervozni in nesrplni. Vedno misli na to, da ne storiš svojem bližnjemu nitekar, kar ne bi bilo povsili Tebi samemu! — Vpitje, sprejzaje, prepiranje, neumestne šale ne spadajo v zaključeno.

Velika operacija snahu sodnega svetnika Helfderinga je bila srečno končana. Heinz Jordan je stopil izpod vhoda bolnišnice in se globoko oddahnil, ko je krenil v smeje se pozni poletni dan. Spat je bilo rešeno človeško življenje, žena je bila vrnjeni možu, mati otrokom. Bil je vesel, neskončno vesel!

SPORTNI VOZICEK
prodam. Kavikova 5/I, levo 1. 29439-6
OTROSKI VOZICEK
predvojni, avto-model, do 17. ure pred. Jer. Viktor. 29587-6
STEDILNIK
popolnoma nov, s dvema pečicama, poniklan in nečaj blaga za predp. triko majo in damske hlače, prodam. Numska 3, Juvan. 29716-6

OTROSKE CEVLJE
št. 37, v zelo dobrem stanju, prodam. Vilar — gostilna, Ulica 3. maja št. 5. 29617-6

GLASBILA
mandolina, tamburica, gosli, viola kitara, flauto, sakofon, gramofone, harmonika, stojalo za note, prodam. Hinko Privšek, Gradšče 7, nasproti dramskega gledališča. 29575-6

OTROSKO POSTELO
medlenasto, s železnim vozlom, prodam. Hinko Privšek, Gradšče 7, nasproti dramskega gledališča. 29576-6

ŠKORJENE
čevlje, galosje, snežke — prodam. Hinko Privšek, Gradšče 7, nasproti dramskega gledališča. 29577-6

SAKSOFON
sopran, prodam za 2400. Hinko Privšek, Gradšče 7, nasproti dramskega gledališča. 29578-6

ZELENE POSTELJE
zložljive, prodam. Hinko Privšek, Gradšče 7, nasproti dramskega gledališča. 29579-6

USNJEVO JOPO
s krznenim ovratnikom, damsko, prodam. Hinko Privšek, Gradšče 7, nasproti dramskega gledališča. 29580-6

SANKE
in gugulene konjička prodam. Hinko Privšek, Gradšče 7, nasproti dramskega gledališča. 29581-6

PULT IN VITRINO
s premakljivi steklenimi vratmi, pristavljeno za salontarje ali kabinet, ter lepo črno barvo opravo za pisarno, prodam. Novi trg št. 5/II, levo, od 10. do 16. 29400-6

NOČNI OMARIČ
z marmornato ploščo, do bro ohranjeni, prodam. Hinko Privšek, Gradšče 7, nasproti dramskega gledališča. 29580-6

ALPASKO SREBRO
1 komada, prodam. Hinko Privšek, Gradšče 7, nasproti dramskega gledališča. 29581-6

RADIOAPARAT
dobro znanke, novodobno, prodam. Hinko Privšek, Gradšče 7, nasproti dramskega gledališča. 29582-6

SLIKE
Grobart, Jama itd., ugodno prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29512-6

DAMSKO KOLO
skoraj novo, prodam za Lit 8000, Reber št. 13. 29513-6

MOŠKO SUKNO
črno, poceni prodam. — Vprašati pri krojaču, Gosposvetska 8-II. 29514-6

SVIALNI STROJ
pignilni stroj, odgoj, predvina blago, prodam. Florjanska 10/II. 29506-6

BEL KOZUH
za 10-14 letno dekle — prodam. Naslov v oglasnem odd. Jutra. 29508-6

MOŠKE CEVLJE
št. 42, več parov, prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29509-6

PRODAM:
lep, usnjen moški jopič, 16. kv. m, suvalni javorjeve lesa, šivalni stroj Singer, pogredek, okrogli čolnik, slovansko narodno nošo in ženski zimski, črni plašč, Naslov v ogl. odd. Jutra. 29510-6

OTROSKO KOSARO<

KONCERTNI KLAVIR
starejši, odlične zvočnosti, močnega glasu, prodan, ogledd. Jutra. 29521-6

PRODAM:
kompletno otroško posteljo, posteljo iz trdega lesa brez vložka, 2 karneje ter 10 kg morske trave. Malgajeva 6/1, levo. 29493-6

KOLO NSU
žensko, dobro ohranjeno, prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29486-6

POSTELJO
z omotico in mizo, prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29486-6

SPODNJE HLAČE
moške, triko MACO, pred vojne, nekaj komadov, prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29479-6

GOJZERICE
št. 38, prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29478-6

MOSKO KOLO
starejši, sive barve, prodan. Krakovski nasip 26 - pritičje levo. 29476-6

DARILLO
primerno za gospoda, prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29477-6

MOSKO KOLO
novi, ugodno prodan, Ogledd. 13. do 14. ure, Naslov v ogl. odd. Jutra. 29470-6

STARO OMARO
dobro ohranjeno, prodan. Matijanova pot 13. Zg. Šiška. 29471-6

KRZNEN PLOŠČ
Flem. prodan. Ogledd. trgovini. Florjanska 11. 29462-6

ZIMNICO
v odličnem stanju, ugodno prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29465-6

PREDVOJNO BLAGO
sivo, voleno, za žensko obleko, prodan. Te. kavec Gradišče 4, dvorišče. 29367-6

PRASIČKE
jakiške pasme, 8 tednov stare, takoj prodan. Novak Jakob, za vasjo 8. 29369-6

CRNO SUKNJO
fino, črno, dobro ohranjeno, voleno blago za damsko obleko ali plašč in 9 skoraj novih kroglic, prodan. Drenkova ul. 31. 29370-6

PAJACA
za 14-letnega vajenca, delovne hlače za čez, trenizke, več telovnikov, prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29357-6

LHO KLOP
za pisarno ali čakalnico, prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29355-6

ZIMSKO SUKNJO
črno, z zametnim ovratnikom, za 170-180 cm visokega gospoda, prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29356-6

BELO VATO
za 2 odej, rjuhe, krzno, črna barva, primerno tudi za pisarno, Ogledd. 13. do 14. ure, Naslov v ogl. odd. Jutra. 29384-6

DAMSKI PLOŠČ
za manjšo postavbo, rjav, angleško blago, zametnik za zdrava ženska jabolka in kurjo pičo. Trost. Smarjanska 14/1. 29385-6

PREPROGO
»Argemane«, 3 x 2 m, zelo čisto, primerno tudi za pisarno, Ogledd. 13. do 14. ure, Naslov v ogl. odd. Jutra. 29378-6

LOVŠKEGA PSA
prijatelja, 2 leti starega, prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29379-6

GRAMOFON
koncertni (velik v omari), s ploščami, prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29396-6

MOSKO SUKNJO
zimsko, odlično ohranjeno, predvojno blago za močno postavbo in moder damski plašč, prodan ali zamenjan, Ogledd. 13. do 14. ure, Naslov v ogl. odd. Jutra. 29392-6

DELAVSKE CEVLJE
rabljene, št. 42, nizke, laestke, št. 40 in otroške visoke, št. 36, ugodno prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29393-6

PRESO ZA SADIJE
popolnoma novo in pečico (zaščitka), prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29390-6

RADIO
zelo dobro ohranjeno, super, petcevni, prodan za 10.500 lir. Tržiška 24. 29457-6

PETELINE
Lenhom, pet mesece stare, prodan. Mesece, Poduška 20. 29458-6

KOKOS
zamenjan za protivnetno ali prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29451-6

URO-BUDILKO
moderno, trdke Kienzl, prodan. Ogledd. 14. do 15. ure, Naslov v ogl. odd. Jutra. 29452-6

PREPROGO
2,70x1,45, popolnoma novo, elegantno, poceni prodan. Ogledd. 13. do 14. ure, Naslov v ogl. odd. Jutra. 29453-6

NOVE NOSTE ODEJJE
prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29454-6

RIJAVE CEVLJE
usnjene, srednja peta, št. 38, prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29261-6

DEC. TEHNIČNO
nosilnost 50 kg, prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29260-6

KOZO
zaradi pomankanja prostora, ugodno prodan, lahko tudi z seno. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29282-6

LESNIKE
laške, zlatene, za saditev v novembur, prodan. Amos - Bleiswisa 48. 29276-6

DAWMSKI PLOŠČ
prodan. Plošč. Kolesarska 17. 29290-6

PSA
»Lararia, 9 mes. starega, poceni prodan. Aleščeva ul. 74. čez gorjensko prog. 29286-6

KOZO
mlekarnico, radi pomankanja krme, poceni prodan. Pod gozdom 8. Šiška. 29317-6

SOD ZA 400 l
»rodam ali zamenjam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29337-6

PERZISKI BLAZINI
krasni, veliki, ozadje safi in usnje prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29460-6

PRODAM:
taro omaro, omare, mize, pisalne mize, stolice, vitrine, cvetlična stojala, vodeno leseno bilijard, lepo preoblikovano, poceni prodan. Lepo preoblikovano, poceni prodan. Šimic, posteljo kavni servis, moška kolesa in drugo. Trgovina »Ogledd. 13. do 14. ure, Naslov v ogl. odd. Jutra. 29342-6

SPALNICO
»epo špano, s trodelno omaro in pisno, prodan: Trgovina »Ogledd. 13. do 14. ure, Naslov v ogl. odd. Jutra. 29342-6

PRAZNE ZABOJE
za zapakovanje poceni prodan. Trgovina »Ogledd. 13. do 14. ure, Naslov v ogl. odd. Jutra. 29343-6

FOTO APARAT
»Vogtlandere, Compur anastigmat »Skopare 1:4,5, F. 10,5 cm, 2 stojalom, prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29373-6

PRASNI SESALEC
(Saugaparat) »Fulgur« - električni, sobni, prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29372-6

MOSKO BLAGO
za zimo, sivo in rjavo dobro primerno za damsko postavbo, prodan. Florjanska 40, pritičje. 29355-6

POSTELO
kompletno, trd les, prodan. Ogledd. 13. do 14. ure, Naslov v ogl. odd. Jutra. 29348-6

HLODE
za podstrelja ali zaklonične, prodan. Ogledd. Cerkevna ulica 21/II, vrata 41. 29357-6

PRODAM
ali zamenjam za protivnetno, modro, električno kuhinjsko na eno litoličeno ploščo, ter športne čevlje št. 42 za pumparice ali kratke žimke salonske. Salon Fancie - Kongresni trg 3. 29351-6

OTROŠKI VOZIK
globoke in športni prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29352-6

DELNICE TPD
prodan. Poudne na »Delnice. Ogledd. Jutra. 29353-6

PULOVER
ženski, modre barve, predvojna volna, v najboljšem stanju, prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29315-6

SMUČ, OBLEKO
za 4-6 letno dekle ali dečka, prodan. Gerbičeva 47. 29316-6

ZIMSKI SUKNJIC
površni, dobro ohranjen, prodan. Trgovina. Trgovina pristna 10. prva vrata. 29318-6

BLAGO
za moško obleko s podlogo, vse preproge, prodan. Ogledd. 12. do 16. ure, Naslov v ogl. odd. Jutra. 29319-6

PISALNI STROJ
»Remington«, pisarniški, v brezhibnem stanju, prodan. Kozarova 37, pritičje, levo. Šiška. 29321-6

SIVALNI STROJ
»Singer«, za domačo uporabo ter kos blaga za moško obleko in ženski kostum, prodan zaradi bolezni. Kamnška 13. 29322-6

POSTELO
214 x 174, rabljeno, prodan. Najboljše ponudnik, - Naslov v ogl. odd. Jutra. 29324-6

JAHALNE HLAČE
damske, črne in škornje št. 37, prodan. Parnova 39, III. nadst., desno (Pr. Tržiški 37. levo). 29325-6

POSTELO
z žimnico in nočno omaro, prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29326-6

MOSKO SUKNJO
zimsko, črno in usnjene črne gamase, prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29328-6

PRASIC
izkoristi za tvorbo mesa in masti le 50% dane hrane. Potrebne preproge z novimi gladi pitanja-reje prejmete pri: Ili. Prezelj - Wolfowa ul. 3. 29329-6

ZIMNICO
polnino z morsko travo, prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29333-6

RADIO APARAT
Minerva šeststveni, prodan. Vrhovčeva ul. 14. 29336-6

VOLNENO OBLEKO
drap in voleno dečko jopico, obake damsko, s kratkimi rokavi za manjšo postavbo, ugodno prodan. - Naslov v ogl. odd. Jutra. 29334-6

VISOKE CRVLJE
št. 45, dobro ohranjene za nizko ceno prodan. Podmilščakova 16a, pritičje - Bežigrad. 29343-6

DAMSKO PLETERINO
dežno, temnomodro, dobro ohranjeno in usnjeno damsko aktovko, prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29444-6

MIZARSKO ORODJE
žebri, vijaki, kle, vse nove, v ogledd. 13. do 14. ure, dobro ohranjene - usnjene moške rokavice, posteljo nepleskano, prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29445-6

PISALNI STROJ
»Meteore« se ugodno prodan. Poudne na ogl. odd. Jutra. 29446-6

PUNKO
celulodno, 56 cm veliko, prodan ali zamenjam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29447-6

STOFASTO OBLEKO
temno, prodan za 2000 lir ali zamenjam. Poizve se Podmilščakova ul. 16/a. 29448-6

MOSKO KOLO
štrapano, prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29328-6

PRISNO PLATNO
novi, prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29535-6

5 m CRNEGA BLAGA
za damski plašč ali kostum, prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29539-6

KRZNEN PLOŠČ
za srednjo postavbo, blago za moško obleko, temno sivo in en par gozjerice št. 41, prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29539-6

RADIO APARAT
4-čevni Berliner, zelo dobro ohranjen, ugodno prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29541-6

VALVASORJA
izdaja 1679, III. del (gra dovi), prodan. Poudne na ogledd. 13. do 14. ure, prodan. Merkur. Puharjeva 6. 29542-6

SIVALNI STROJ
pogreznj, ugodno napredni. Verstovšek, Mandelčeva ul. 11/III. 29589-6

SIVALNI STROJ
moška in ženska kolesa, prodan Hinko Privšek, Gradišče 7, nasproti dram. gledališča. 29570-6

FOTOAPARAT
Vogtlander-Brilliant, prodan Hinko Privšek, Gradišče 7, nasproti dram. gledališča. 29571-6

DESERTNI PRIBOR
prosti, 26 komadov, prodan Hinko Privšek, Gradišče 7, nasproti dram. gledališča. 29572-6

DAMSKI PLOŠČ
črn, s krznem ovratnikom in mufom, skoraj nov, prodan Hinko Privšek, Gradišče 7, nasproti dram. gledališča. 29573-6

KOMISIJSKA
Hinko Privšek, se je preselila v Gradišče 7, nasproti Dramskega gledališča ter prodaja: moške žimske suknje in obleke, damske plašče in jope, volnene jope, moške škornje, usnjene in suknene obočnice, suknje, golice, damske čevlje, blazine, kane, rjuhe, otroške športne in globoke vozčke, električni kuhinjski, refo, likalniki, svetilke za nočno omaro, umivalnik in vrč, šivalne stroje, pisalne stroje, računske stroje, za izemanje perila, radioaparete, gosli, violo, tremburico, mandolino, harmoniko, klavir, godalni, gozdni rog, flauto, harmoniko, klavirski, distonične in male za otroke, gramofone, kadilne garniture, damske torbice, usnjen kovček, za nočno omaro, nočno omaro, otroška kabanica, zavese, medicinska karnisa, aktovke, fotoaparati, samovari, servis za liker in obočnice. 29583-6

OMARO
violino, moško obleko, stensko uro »repetirko«, posteljo, lep lesene »alabastr« stensko ogleddo, tričetrtinsko violino, slike, ugodno na prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29585-6

GUMPLASČA
dva, rabljena, prodan. Šiška 48. 29586-6

PRODAM
vel. zelenice, belo emali, rjav, lesene, 2 m. m. m. primernih za bolnice, konvikte itd. ABC, Ljubljana Medvedova 8, 8. poleg kolodvorja Šiška. 29594-6

ZAMENJAM
popolnoma nove, nizke rjave športne ženske čevlje št. 39, za gozjerice št. 39, po dogovoru. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29595-6

KANARKE
Harcas, letošnje mladice, prvotne pevcice in ročni voziček, prodan. Milčinskaga 62, Šiška. 29596-6

DOMACE PLATNO
nekaj metrov, prodan. - Ogledd. 10. do 10. ure, Mena, Hradečkaga 29597-6

ZIMSKI PLOŠČ
teški, moški, dobro ohranjen, prodan. Krakovski nasip 22. 29598-6

ROČNI VOZIK
z diro, prodan. Rožna dolina, cesta VIII/9. 29599-6

SIVALNI STROJ
»Singer«, za domačo uporabo ter kos blaga za moško obleko in ženski kostum, prodan zaradi bolezni. Kamnška 13. 29600-6

POSTELO
žimnico, nočno omaro, mizo, moško kolo, zimsko suknjo za močno osebo, prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29601-6

MOSKE CEVLJE
prodan. Igriška ul. 6, dvorišče, levo. 29602-6

SPALNO VREČO
in nahrbtnik, prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29603-6

RADIOAPARAT
Suprem in manši Sitt, ugodno prodan Radioglas, Tržiška 16. 29604-6

BLAGO
za moško obleko, in razni novi kovčki, zelo poceni napredni. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29605-6

KRZNEN PLOŠČ
poceni, lepo, kroja, si. vse barve s kapuco, parkar, kožen, prodan. - Aleksandrova 4-III. vrta 17. 29606-6

RADIOAPARAT
6-čevni, elegantne oblike, velik, vse moderne naprave, kovinsko kombinirana kasetna, prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29605-6

MOSKO KOLO
balonar, lepe oblike, iz vrstne konstrukcije in darilo za gospoda, prodan. Naslov v ogledd. Jutra. 29608-6

SKORNJJE
št. 41, zelo, dobro ohranjene, prodan. Ogledd. 10. do 12. ure, Naslov v ogl. odd. Jutra. 29677-6

BLAGO
za moško obleko zamenjam za predvojno rjavo damsko blago. Prod. dam. nošeno damsko, portan. v ogledd. 13. do 14. ure, Trgovina »Elita« Sv. Petra c. 25. 29682-6

GOJZERICE
št. 42, moške, visoke moške čevlje št. 42 in nizke št. 41, visoke, dolga ženske čevlje št. 37, vse dobro ohranjene, prodan. Svetovska 6. Be. Žigard, podpritičje. 29705-6

MOSKO KOLO
dobro ohranjeno, prodan. Oražanova ulica 5, ob tobačnici tovarni. 29707-6

OTROŠKI VOZIK
prodan. Naslov v ogledd. Jutra. 29709-6

ZENSKO KOLO
usnjene, zimo, v dobrem stanju, prodan. Poudne na ogl. odd. Jutra. 29624-6

DAMSKO KOLO
dobro ohranjeno, prodan. Tržiška 3. 29625-6

KOLESI
damsko in moško, najboljše znamke, zelo poceni prodan. Merkur. Puharjeva 6. 29688-6

2 STRUČNIKI
rabljeni (velika in mala) ugodno napredni. - Merkur. Puharjeva 6. 29690-6

OTROŠKI
tričetrtinsko za 1-3 let stare, zelo ugodno na prodan. Merkur. Puharjeva 6. 29691-6

RIJAVE CEVLJE
nove, rjave, nizke, števno usnje, prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29710-6

OTROŠKO TRIKOLO
dobro ohranjeno, prodan ali zamenjam proti doplačilu, za dvočkolo. Ogledd. 12. do 14. ure, Mazon Bleiswisa 77. II. nadst. 29712-6

VISOKO OMARO
iz čebnjavega lesa za obleko ali perilo prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29713-6

OBLEKO
temnomodro, za 14-letnega dečka ter površnik za 10-letnega in opremo za novojenčka, prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29670-6

MOSKA SUKNJA
temno modra, se zamenja. Ogledd. iz prijaznosti krojaš. Slobar, Škofja ul. 10 (Tabori). 29671-6

3 mesece rabljeno »Elegance«, prodan za 9000 lir.
Falato Frano, uradnik Z. S. J. Miklošičeva c. 20/II. 29643-6

DAMSKI KOZUH
(sealskin) star, črn, tričetrtinsko, prodan. Ogledd. dnevo od 14. do 16. ure, Bežigrad 10. pritičje. 29697-6

CRN PLOŠČ
s sivilom pelc ovratnikom in mufom, zelo dobro ohranjeno, prodan za 5000 lir. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29698-6

SIVALNI STROJ
»Columbia« dobro ohranjen, prodan. Ogledd. sam dopolnjen, Poljska št. 53. 29699-6

DEJUSKE CEVLJE
št. 35, semš. popolnoma nove, domače delo, prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29700-6

PADLO
»41. odlično, poceni prodan. Hinko Celovška 126. G. Tržiška 19. 29701-6

OTROŠKI VOZIK
prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29702-6

BLAGO
za obleko ali plašč in 2,50 m. m. m. prodan. Kladeva ul. 8. 29704-6

KURNIK
»41. odlično, poceni prodan. Hinko Celovška 126. G. Tržiška 19. 29701-6

OTROŠKI VOZIK
prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29702-6

BLAGO
za obleko ali plašč in 2,50 m. m. m. prodan. Kladeva ul. 8. 29704-6

KURNIK
»41. odlično, poceni prodan. Hinko Celovška 126. G. Tržiška 19. 29701-6

OTROŠKI VOZIK
prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29702-6

BLAGO
za obleko ali plašč in 2,50 m. m. m. prodan. Kladeva ul. 8. 29704-6

KURNIK
»41. odlično, poceni prodan. Hinko Celovška 126. G. Tržiška 19. 29701-6

OTROŠKI VOZIK
prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29702-6

BLAGO
za obleko ali plašč in 2,50 m. m. m. prodan. Kladeva ul. 8. 29704-6

KURNIK
»41. odlično, poceni prodan. Hinko Celovška 126. G. Tržiška 19. 29701-6

OTROŠKI VOZIK
prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29702-6

BLAGO
za obleko ali plašč in 2,50 m. m. m. prodan. Kladeva ul. 8. 29704-6

KURNIK
»41. odlično, poceni prodan. Hinko Celovška 126. G. Tržiška 19. 29701-6

OTROŠKI VOZIK
prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29702-6

BLAGO
za obleko ali plašč in 2,50 m. m. m. prodan. Kladeva ul. 8. 29704-6

KURNIK
»41. odlično, poceni prodan. Hinko Celovška 126. G. Tržiška 19. 29701-6

OTROŠKI VOZIK
prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29702-6

BLAGO
za obleko ali plašč in 2,50 m. m. m. prodan. Kladeva ul. 8. 29704-6

KURNIK
»41. odlično, poceni prodan. Hinko Celovška 126. G. Tržiška 19. 29701-6

OTROŠKI VOZIK
prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29702-6

BLAGO
za obleko ali plašč in 2,50 m. m. m. prodan. Kladeva ul. 8. 29704-6

KURNIK
»41. odlično, poceni prodan. Hinko Celovška 126. G. Tržiška 19. 29701-6

OTROŠKI VOZIK
prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29702-6

BLAGO
za obleko ali plašč in 2,50 m. m. m. prodan. Kladeva ul. 8. 29704-6

KURNIK
»41. odlično, poceni prodan. Hinko Celovška 126. G. Tržiška 19. 29701-6

OTROŠKI VOZIK
prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29702-6

BLAGO
za obleko ali plašč in 2,50 m. m. m. prodan. Kladeva ul. 8. 29704-6

KURNIK
»41. odlično, poceni prodan. Hinko Celovška 126. G. Tržiška 19. 29701-6

OTROŠKI VOZIK
prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29702-6

BLAGO
za obleko ali plašč in 2,50 m. m. m. prodan. Kladeva ul. 8. 29704-6

KURNIK
»41. odlično, poceni prodan. Hinko Celovška 126. G. Tržiška 19. 29701-6

OTROŠKI VOZIK
prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29702-6

BLAGO
za obleko ali plašč in 2,50 m. m. m. prodan. Kladeva ul. 8. 29704-6

KURNIK
»41. odlično, poceni prodan. Hinko Celovška 126. G. Tržiška 19. 29701-6

OTROŠKI VOZIK
prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29702-6

BLAGO
za obleko ali plašč in 2,50 m. m. m. prodan. Kladeva ul. 8. 29704-6

KURNIK
»41. odlično, poceni prodan. Hinko Celovška 126. G. Tržiška 19. 29701-6

OTROŠKI VOZIK
prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29702-6

BLAGO
za obleko ali plašč in 2,50 m. m. m. prodan. Kladeva ul. 8. 29704-6

KURNIK
»41. odlično, poceni prodan. Hinko Celovška 126. G. Tržiška 19. 29701-6

OTROŠKI VOZIK
prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29702-6

BLAGO
za obleko ali plašč in 2,50 m. m. m. prodan. Kladeva ul. 8. 29704-6

KURNIK
»41. odlično, poceni prodan. Hinko Celovška 126. G. Tržiška 19. 29701-6

OTROŠKI VOZIK
prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29702-6

BLAGO
za obleko ali plašč in 2,50 m. m. m. prodan. Kladeva ul. 8. 29704-6

KURNIK
»41. odlično, poceni prodan. Hinko Celovška 126. G. Tržiška 19. 29701-6

OTROŠKI VOZIK
prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29702-6

BLAGO
za obleko ali plašč in 2,50 m. m. m. prodan. Kladeva ul. 8. 29704-6

KURNIK
»41. odlično, poceni prodan. Hinko Celovška 126. G. Tržiška 19. 29701-6

OTROŠKI VOZIK
prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29702-6

BLAGO
za obleko ali plašč in 2,50 m. m. m. prodan. Kladeva ul. 8. 29704-6

KURNIK
»41. odlično, poceni prodan. Hinko Celovška 126. G. Tržiška 19. 29701-6

OTROŠKI VOZIK
prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29702-6

BLAGO
za obleko ali plašč in 2,50 m. m. m. prodan. Kladeva ul. 8. 29704-6

KURNIK
»41. odlično, poceni prodan. Hinko Celovška 126. G. Tržiška 19. 29701-6

OTROŠKI VOZIK
prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29702-6

BLAGO
za obleko ali plašč in 2,50 m. m. m. prodan. Kladeva ul. 8. 29704-6

KURNIK
»41. odlično, poceni prodan. Hinko Celovška 126. G. Tržiška 19. 29701-6

OTROŠKI VOZIK
prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29702-6

BLAGO
za obleko ali plašč in 2,50 m. m. m. prodan. Kladeva ul. 8. 29704-6

KURNIK
»41. odlično, poceni prodan. Hinko Celovška 126. G. Tržiška 19. 29701-6

OTROŠKI VOZIK
prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29702-6

BLAGO
za obleko ali plašč in 2,50 m. m. m. prodan. Kladeva ul. 8. 29704-6

KURNIK
»41. odlično, poceni prodan. Hinko Celovška 126. G. Tržiška 19. 29701-6

OTROŠKI VOZIK
prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29702-6

BLAGO
za obleko ali plašč in 2,50 m. m. m. prodan. Kladeva ul. 8. 29704-6

KURNIK
»41. odlično, poceni prodan. Hinko Celovška 126. G. Tržiška 19. 29701-6

OTROŠKI VOZIK
prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29702-6

BLAGO
za obleko ali plašč in 2,50 m. m. m. prodan. Kladeva ul. 8. 29704-6

KURNIK
»41. odlično, poceni prodan. Hinko Celovška 126. G. Tržiška 19. 29701-6

OTROŠKI VOZIK
prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29702-6

BLAGO
za obleko ali plašč in 2,50 m. m. m. prodan. Kladeva ul. 8. 29704-6

KURNIK
»41. odlično, poceni prodan. Hinko Celovška 126. G. Tržiška 19. 29701-6

OTROŠKI VOZIK
prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29702-6

BLAGO
za obleko ali plašč in 2,50 m. m. m. prodan. Kladeva ul. 8. 29704-6

KURNIK
»41. odlično, poceni prodan. Hinko Celovška 126. G. Tržiška 19. 29701-6

OTROŠKI VOZIK
prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29702-6

BLAGO
za obleko ali plašč in 2,50 m. m. m. prodan. Kladeva ul. 8. 29704-6

KURNIK
»41. odlično, poceni prodan. Hinko Celovška 126. G. Tržiška 19. 29701-6

OTROŠKI VOZIK
prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29702-6

BLAGO
za obleko ali plašč in 2,50 m. m. m. prodan. Kladeva ul. 8. 29704-6

KURNIK
»41. odlično, poceni prodan. Hinko Celovška 126. G. Tržiška 19. 29701-6

OTROŠKI VOZIK
prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29702-6

BLAGO
za obleko ali plašč in 2,50 m. m. m. prodan. Kladeva ul. 8. 29704-6

KURNIK
»41. odlično, poceni prodan. Hinko Celovška 126. G. Tržiška 19. 29701-6

OTROŠKI VOZIK
prodan. Naslov v ogl. odd. Jutra. 29702-6

BLAGO
za obleko ali plašč in 2,50 m. m. m. prodan. Kladeva ul. 8. 297